

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань державного будівництва, регіональної
політики та місцевого самоврядування

12 липня 2017 року

Веде засідання Перший заступник голови Комітету

ЛЕДОВСЬКИХ О.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, колеги! Якщо ви не заперечуєте, починаємо роботу.

_____. Може Добкіна дочекаємося?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що він на іншому комітеті сьогодні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так би точно був.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви дозволите, то сьогодні засідання комітету, у зв'язку з відсутністю голови комітету, проведу я, якщо ви не заперечуєте. Склад нашого комітету 17 народних депутатів. На засіданні сьогодні присутні 9 чоловік, є кворум, ми можемо розпочинати роботу, якщо у нас немає ніяких заперечень у членів комітету. Дякую.

Порядок денний вам розданий, є пропозиція прийняти цей порядок денний за основу. Немає заперечень? Хто – за? Хто – проти? Колеги, дякую.

Чи є зауваження, чи якісь інші питання до порядку денного? Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, в мене прохання, 7, 8, 9 пункти розглянути першими, щоб я їх зміг доповісти, бо не зможу, на жаль, бути до кінця засідання комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я попросила, якщо є доповнення чи зауваження до тексту самого порядку денного? Якщо немає, давайте його проголосуємо в цілому, а потім будемо розбиратися відносно того, яке питання першим заслухати, це вже будуть чисто технічні робочі моменти. Якщо немає зауважень, прошу проголосувати за порядок денний в цілому.

Хто – за? Дякую, колеги. Нас 11 чоловік, взагалі дуже класно.

Колеги, від наших колег є пропозиція розглянути трішки по-іншому чим зараз складений порядок денний. Олексій Олексійович має бути на іншій зустрічі, тому просить розглянути питання, які він доповідає першими. І Альона Іванівна, яка буде задіяна в роботі іншого комітету, буде розглядатися її законопроект, теж просить розглянути її питання трохи раніше. Тому у нас є пропозиція, зараз розглянути питання, які є в розділі, організаційні питання, пропозиція комітету, ой, вибачте, про звіт Комітету з питань державного будівництва про пропозиції комітету до проекту порядку денного сьомої сесії Верховної Ради і про план роботи комітету, розглянути першими, а потім розглянути питання про проект закону... про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції".

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, це теж питання, я думаю, що ми не встигнемо так швидко, але пропозиція тоді буде в такому порядку. Чи немає...

_____. У мене запитання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

_____. Оскільки... *(Не чути)* секретар нашого комітету, якщо він буде доповідати першим... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, якщо Олексій Олексійович підніметься і піде, ми тоді приймемо рішення хто буде виконувати його обов'язки, так?

_____. Все, все поняв.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Іванівна, будь ласка.

ШКРУМ А.І. Дякую, колеги.

Я б дійсно просила, якщо можна одразу після Олексія Олексійовича розглянути інформацію Нацагентства щодо української мови, бо воно якраз стосується прямо, в принципі, і моєї компетенції і Олени Петрівни. А далі я на півгодини мушу піти захистити законопроект на комітеті безпеки і я повернуся до вас, і зможу завершити комітет, в тому числі доповісти законопроект, який, де ми не є головним комітетом, якщо можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо немає заперечень, то так? Так?

Будь ласка.

РЕКА А.О. Я погоджуюсь із будь-якою очередністю розглядати питання, але чомусь кожної середи ми проводимо два рази на місяць комітет і в цей день планують різну роботу якби тільки піти з комітету. І одні й ті самі бувають тільки на одній третій комітету, я просив би на це звернути увагу поперед... у ваш, найбільше і попередити людей, коли у нас на зрив йде вирішення питань в кінці комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Олександрович, дуже дякую за таке зауваження, але хочу сказати, що сьогодні проводять комітет одночасно всі комітети Верховної Ради. І, на жаль, якщо наші колеги є авторами деяких законопроектів не пов'язаних з основним віданням нашого комітету, то такі речі виникають. Я думаю, що колеги теж з розумінням будуть до цього ставитись, але, на жаль, не вони визначають порядок денний і черговість засідання інших комітетів, на жаль.

Тому давайте приступаємо до роботи, щоб не гаяти час. Якщо така черговість нашого засідання, нашої роботи, всіх задовольняє, то тоді починаємо працювати.

Колеги! Про звіт Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування за шосту сесію Верховної Ради України VIII скликання (лютий – липень 2017 року).
Доповідач: Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Шановні колеги, всім вам розданий проект звіту, я сподіваюсь ви мали можливість з ним ознайомитись. Є пропозиція затвердити його і прийняти відповідне рішення комітету.

Хочу відзначити, що наш комітет є одним з найбільш прозорих, найбільш ефективних комітетів Верховної Ради України, з чим я вас всіх вітаю. Цей темп ми тримаємо вже не першу сесію і сподіваюсь і надалі будемо витримувати саме такий темп завдяки нашій з вами спільній роботі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є питання до Олексія Олексійовича?

Будь ласка, Андрій Олександрович.

РЕКА А.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Олександрович, я розумію, що у нас...

(Загальна дискусія)

Колеги, якщо можна... *(Загальна дискусія)*

Андрій Олександрович, я розумію, що у вас сьогодні настрої, ви піднімаєте його нам, бо дуже важкий тиждень, який сьогодні переживає Верховна Рада, насичений, тому що кінець сесії і ми намагаємось вирішити всі питання, які ми ще не вирішили. Але в мене є пропозиція все ж таки більш поважно ставитись до своїх колег. Дякую.

Чи є питання до Олексія Олексійовича?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає.

Пропозиція була... Чи є зауваження чи якісь пропозиції щодо звіту?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає. Колеги, дякую.

Тоді є пропозиція затвердити звіт Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування за шосту сесію Верховної Ради України VIII скликання (лютий – липень 2017 року). Хто за, прошу голосувати. Хто – проти? Колеги, утримався?

Олена Петрівна, ви три рази проголосували, я переживаю, чи все в порядку. Дякую. Звіт комітету затверджений.

Наступне питання – про пропозиції Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування до проекту порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання, вересень 17 року – лютий 18 року.

Доповідає секретар комітету Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, ви маєте також розданий вам усім цей проект рішення про пропозиції комітету нашого на наступну сесію. Хочу звернути вашу увагу, що там відображені всі законопроекти, які є необхідність розглянути нашому комітету як головному. Тому є пропозиція підтримати цей пункт, а саме про пропозиції комітету щодо роботи нашої в наступній сесії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є питання до Олексія Олексійовича?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Нема, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є зауваження до тексту тих пропозицій, які сьогодні пропонується нам затвердити на восьму сесію для розгляду? Немає? Немає.

Тоді, колеги, є пропозиція затвердити пропозиції Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування до проекту порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання, вересень 17-го – лютий 18 року, з подальшим врахуванням змін та доповнень до нього.

Друге. Секретаріату комітету направити узагальнені пропозиції до головного організаційного управління Апарату Верховної Ради для підготовки зведеного документу. І контроль за виконанням даного рішення покласти на секретаря комітету Олексія Гончаренка.

Чи немає зауважень до проекту постанови нашої?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає. Тоді прошу проголосувати. Хто – за? Хто – проти? Утримався? Колеги, дякую. Рішення, рішення прийнято.

Наступне питання, про план роботи Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики і місцевого самоврядування на період сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання, вересень 17-го – лютий 18 року.

Доповідає секретар комітету Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, вам всім розданий проект плану роботи комітету на період сьомої сесії. Хочу звернути вашу увагу, що нами заплановано 3 виїзних засідання: місто Маріуполь, місто Ужгород та місто Мукачево. Думаю, що ця форма роботи себе зарекомендувала дуже добре. Ми робили це і на цій сесії, і на минулій. І думаю, що нам треба це продовжувати. Ну а, в принципі, тут все в документах, які ви мали можливість ознайомитись, все розписано.

Є пропозиція підтримати його. Єдине що, можливо, нам би для Андрія Олександровича Реки якийсь окремий план роботи, бо я бачу, що в нього енергії стільки, що він може зробити більше. Тому про це можемо подумати разом. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи... Що сьогодні за перевозбудження таке? Чи, колеги, є питання до Олексія Олексійовича? Чи є питання до Олексія Олексійовича?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає.

Колеги, чи є зауваження чи якісь пропозиції щодо плану роботи на наступну сесію нашого комітету? Немає.

Тоді, колеги, є пропозиція затвердити план роботи Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування на період сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (вересень 2017-го – лютого 2018 року) з подальшим врахуванням змін та доповнень до нього. Друге: контроль за виконанням плану та дотриманням термінів покласти на секретаря комітету Олексія Гончаренка.

Чи є зауваження до проекту цієї постанови? Немає.

Тоді прошу голосувати. Хто - за ? Хто - проти? Утримався? Колеги, дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, дякую, що пішли назустріч. Також сподіваюсь, що встигну повернутись до закінчення засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо у нас є така необхідність, є пропозиція покласти виконання... Да... Да... Немає зауважень. Покласти ці функції на Олену Петрівну Бойко. Немає...?

Тоді прошу проголосувати. Хто - проти? Утримався? Колеги, дякую. Олексій Олексійович, вам теж дякую.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Колеги, наступне питання... Да... Вибачте.

З розділу "Виконання контрольних повноважень". Про інформацію Національного агентства України з питань державної служби про проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу щодо вільного володіння державною мовою та надання платних послуг з підготовки до конкурсу на зайняття вакантних посад державної служби.

Інформує у нас сьогодні... Ми... на це питання у нас є запрошені: Астапов Андрій Олександрович – директор Департаменту нормативно-правової роботи та юридичного забезпечення; Балковенко Галина Іванівна –

начальник Управління стратегічного планування та аналізу політики Національного агентства України з питань державної служби. А інформує щодо даної інформації заступник голови Національного агентства України з питань державної служби Андрій Володимирович Заболотний.

Вам, Андрій Володимирович, слово.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Доброго дня, шановна Олена Володимирівна, шановні члени комітету, шановні колеги, присутні! За дорученням голови НАДС інформую всіх про проведену роботу щодо виконання Закону про держслужбу. Йдеться про просте і водночас складне питання – питання вільного володіння державною мовою, яке передбачене законом, Прикінцевими положеннями цього закону, і відповідно до нього затверджено відповідний акт Кабінет Міністрів, відповідно до якого здійснюється атестація осіб, які претендують на роботу на державну службу щодо вільного володіння ними державною мовою.

Це питання... ви знаєте його передумови, члени комітету точно знають, оскільки ви пам'ятаєте підписи понад 50 народних депутатів і доповідь голови комітету відповідного щодо необхідності включення такої норми в закон щодо вільного володіння державною мовою і, оскільки потрібні були голоси на закон, безумовно, і потрібна сама норма щодо такого вільного володіння, вона була підтримана. Оскільки закон потрібно виконувати, водночас ніхто на той час не знав, що ж, власне, таке це "вільне володіння державною мовою", оскільки не було державного стандарту з цих питань, у нас держслужба цю роботу спільно з МОН, спільно з громадськими представниками, спільно з кращими філологами-професіоналами в цій сфері розробили відповідні стандарти. Водночас ми мали декілька проблем, які я хотів би сказати.

Було чотири варіанти, як це вирішувати. Бо ми бачимо зараз і хотіли б удосконалити цей процес. Які ж були у нас варіанти? Був варіант перший –

це тестування автоматизоване, ніби це найбільш сучасний спосіб. Водночас під час автоматизованого тестування, тобто людина - комп'ютер, не перевіриш усне мовлення, тобто, як людина спілкується, вимова і так далі, мова правильна, правильна побудова речень і всі інші питання, які потрібні держслужбовцеві під час його комунікацій на роботі, із громадянами в першу чергу. Тому тестування автоматизоване філологи-професіонали не підтримували.

Другий варіант був ЗНО. ЗНО – варіант теж коштовний. Ми пропрацювали з МОН це питання. Недоліками були цього варіанту – це те, що воно проводиться сесійно, тобто 3-4 рази на рік можна це здавати. У нас претендентів на державну службу, на щастя, зараз більше з кожним днем, з кожним місяцем. Ми намагаємося підвищувати престиж держслужби і цієї роботи. Тому 3-4 рази на рік для населення України десь здавати, в шкільних, як правило, на базі шкіл, де проводиться ЗНО, це не дуже зручно, і по часу це була б значна затримка. Тому що конкурси проводяться досить часто, в різних, особливо в міністерствах і інших центральних органах виконавчої влади є тисячі конкурсів. І на сьогодні десятки тисяч громадян вже їх пройшли.

Третій варіант був централізовано це проводити на базі Нацдержслужби. Що завадило? По-перше, звичайно, програмне забезпечення, технічні ресурси, як завжди, фінансування – основні перепони це такі.

І останній варіант, до якого дійшли консенсусу і філологи-професіонали, і професіонали-держслужбовці, чиновники: про те, щоб делегувати це право, власне, фахівцям, які займаються викладанням, вивченням української мови у вищих навчальних закладах, у вищих навчальних закладах не в усіх, а в тих вищих навчальних закладах, які мають відповідну ліцензію у галузі знань "публічне управління та адміністрування". Шановні колеги, ця галузь знань, власне, з'явилася завдяки прийняттю знову

ж таки Закону "Про державну службу". І саме ця галузь знань безпосередньо стосується нашої діяльності, діяльності на державній службі, а в подальшому службі в органах місцевого самоврядування, тому зараз це кількість вищих навчальних закладів покриває всю територію України. На сайті НАДС в нас розміщена вся інформація про ВНЗ, які здійснюють атестацію осіб, це доступно у всіх областях. Була затримка за Кіровоградською областю, на сьогодні там, за останньою інформацією, з'явився вуз, який також надає і має відповідну ліцензію, надає цю послугу.

Ціна, гостре питання ціни, що було в нас таке застереження на самому початку. Ми... і лунали від нас самих ці застереження, що держслужба, щоб не стала платною, бо необхідно на державну службу зараз, говоримо, що людині треба іти і здавати ВНЗ за певну суму. Я їх зараз озвучу, в мене відповідна статистика зібрана колегами. Ціни варіюються, мінімальна ціна – 285 гривень за проведення атестації, тобто це комісія у ВНЗ, це чотири етапи: два письмових етапи, два усних етапи перевірки знань громадян на вільне володіння державною мовою. Ціна мінімальна, як я вже зазначив, вам сказав, 285 і максимальна – тисячу 500 гривень.

На що ми сподіваємося тут? Ми розуміли і ми знаємо, що це було б досить неправильно на старті, при подачі документів говорити громадянам: ідіть задавайте за кошти щось. Хоча це кошти, якщо брати середню статистичну зважену цифру, вони коливаються від 300 до 400 гривень. І ті ВУЗи, які знаходяться, зокрема, в місті Київ, їх велика кількість, їх 19. Спочатку деякі поставили зашкальну ціну, потім ринок вирівняв цю ціну, конкуренція не дала можливості ставити зашкальні ціни в районі тисячі гривень, таких цін уже практично не зустрічається. Найвища ціна тисячу 500, найнижча у Хмельницькому, перепрошую, Житомирському вузі, найвища – в Донецькому.

Що зараз з цим робити? Як ми пропонуємо вирішувати це питання? В нас є кілька ідей, звичайно, ми також вдячні членам комітету за ті ідеї, які

вони дають. От ми спілкувалися, можливо, це буде в обговоренні. Наша пропозиція дуже проста, для початку треба говорити, оскільки в нас вузи постійно запитують, що це і так мала вартість. Ми багато працюємо і виготовляємо ці документи, надаємо цю послугу громадянам – компенсуйте нам. Ну, варіант який? Простий варіант державницький – це держбюджет. Але про це потрібно вести мову, дискусію і включати ці ресурси для компенсації витрати вищим навчальним закладам. Адже ці вищі навчальні заклади навіть за те, що просто друкують без голограм, без відповідних знаків захисту встановленого зразка, просто документ, встановленого актом уряду зразочка на А4, роздруковують за підписом ректора і печаткою, вони за це хочуть теж кошти. Ми їм це забороняємо робити, оскільки актом уряду це не передбачено і ті громадяни, які в свій час здали в школі, у вищому навчальному закладі на відмінно дисципліну українська мова, вони мають право, на основі своїх документів, обміняти на відповідний атестат безкоштовно і принести його, подати на конкурс.

Щодо якості? Якість, відомо, що у нас якість в самих ВНЗ і навчання різне, і атестація, так само, буде різна. Той, хто звик купувати певні документи за сало, так би мовити, ми всі розуміємо про що йдеться, так і буде продовжувати це робити, і ми цього підзаконними актами не врегулюємо. І в нас є бачення, і НАДС цим займається, і голова НАДС на постійній комунікації з МОН, і ми моніторимо в принципі, як відбувається атестація, ми надсилаємо листи на ВНЗ, ми моніторимо рух по кількості тих, хто здає в групах, індивідуальну атестацію дивимося. Тобто намагаємось робити певний зовнішній вплив, щоб вузи не допускалися до формального проходження атестації.

Наостанок, я хотів ще доповісти про те, що ми готові до удосконалення відповідного підзаконного акту і просили б комітет дійсно розглянути ці питання, які піднімають і вузи, і ми. І ми як НАДС не хотіли б звичайно, щоб це стало платною послугою для громадян, перепорою для вступу на

держслужбу для когось, хоча ціна не велика. Ми розуміємо, водночас воно стало в ті платні послуги, які надають вузи через просте, тому що цим зайняті працівники ВНЗ, які мають відповідні ступені, на це витрачаються ресурси у вигляді, які потрібно компенсувати у вигляді паперу, друку і тому подібне, технічні ресурси. Тому ми б з радістю підтримати будь-який варіант, який спростить і взагалі дозволить нам здійснювати атестацію щодо вільного володіння для громадян на безкоштовній основі.

Питання друге, яке хотів би доповісти комітетові це щодо тестових завдань, яке воно також стосується цього, якщо дозволите зразу чи обговоримо це...

_____ . Це не стосується української мови

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Воно є в порядку денному і окреслене саме так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, давайте все ж таки закінчимо одне питання, а потім будемо говорити про інше. Чи ви закінчили тоді так, Андрій Володимирович.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є запитання до Андрія Володимировича, а тоді будемо обговорювати?

Будь ласка, Олена Петрівна.

БОЙКО О.П. Моє обурення воно було, очевидно, тому що, дійсно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мікрофон не працює.

БОЙКО О.П. Обурення цими питаннями має є, очевидним, і я не можу не зреагувати на вашу фразу щодо невеликої ціни. Якщо 1 тисячу 500 для громадянина це невелика ціна то, вибачте, я вважаю, зовсім по-іншому.

У мене питання ось в чому, коли готувався підзаконний акт, чому в ньому не було враховано методики, якщо ви вже ставите ціну і робите цю послугу платною, чому такі качелі? Чому від 200 до тисячу 500? Чому? Чому немає методики? Це перше.

Хоча я абсолютно проти, взагалі, платної цієї послуги.

Далі. Чому у нас потрапляють приватні і технічні вузи, чому виписаний підзаконний акт саме так, що до цього переліку потрапляють вузи, які... я розумію, що там стоїть публічне адміністрування. Ви мені зараз скажете, що саме так прописано постанова, але ж ви її готували цю постанову, чому не продумати про те, що є філологи, є спеціалісти з цього питання. А ми, вибачте, робимо платну комерційну послугу та ще і в приватних вузах, ми даємо можливість заробити на тому, що, по суті, є послугою держави для мене це, по-перше, неприйнятним, тому що це комерціалізація державної служби і конкурсу. А, по-друге, тому що це зневага до самої української мови. Людина йде складати екзамен і вже є якийсь внутрішній переборення того, що чому я мову повинен щось там сплачувати.

І, по-третє, державна служба і людина, яка йде на державну службу вона розраховує на заробітну плату, це не мільйонери, для яких 1.500 гривень це великі, величезні кошти і людина хоче отримати цю роботу і, можливо, вона геніальна, а ми робимо ценз майнового стану цієї людини.

І ще одне, я коли вивчала цю тему знайшла жахливу ще одну річ. Виявляється, у нас є ресурс, який називається "Держслужба", далі я не буду читати, у мене на "Фейсбуці" він є, я його теж з обуренням прокоментувала, на якому розташований посібник і законодавство державної служби України в питаннях і відповідях, і цей посібник платний. Тобто дається тести і тести з відповідями. Що мене обурило, ви можете подивитись, що дається

фотографія, на першій сторінці під егідою Національної державної служби, Нацагенції вашої. Чи знаєте ви про такий факт? І, будь ласка, прокоментуйте, якщо знаєте, хто автор цього комерційного проекту і як ви ставитеся саме до цієї комерційної пропозиції?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олена Петрівна, і в додаток я просто, Андрій Володимирович, якщо ви Нацагентство вже моніторило ситуацію, якщо ми поставили на такі комерційні рейки знання української мови, чи продають вже ті справочки, чи як називається цей документ, у нас біля метро в місті Києві? Чи є такий моніторинг? Тому що у нас будь-який документ сьогодні під метро можна купити. Чи є вже така статистика відносно нашого з вами документу, з нашого з вами питання?

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Дякую, шановна Олена Володимирівна, шановна Олена Петрівна! Відповідаючи на ваші запитання, я почну з початку, я занотував, що тисячу 500, на справді як було проінформовано це лише один вуз, навряд чи буде доцільно оперувати лише цією цифрою, вона не відображає картину системно.

БОЙКО О.П. Я назву вам іншу цифру: тисячу 200, 950 – у нас перед очима є таблиця.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Я можу зачитати по черзі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, не треба читати. Ми з вами, вибачте, Андрій Володимирович, ми з вами приходимо до висновку, що ціна занадто... я взагалі, важко мені говорити, що з цього приводу повинна бути якась ціна. Але ми вже прирівняли сьогодні атестацію з української мови з атестацією, наприклад, англійської мови; ми ж прийдемо з вами до цього теж, коли у нас

з вами держслужбовці повинні будуть знати в якомусь досконалому вигляді англійську мову. То ми потім почнемо з вами говорити про те, що нам треба буде проводити і атестацію можливо з цього приводу. Але взагалі поняття "цінність" української мови важко визначати вже, але ціна висока.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Щодо ціни, вона середньозважена, дійсно, є така цифра 1 тисяча 500, я її озвучив, це найвища цифра, а решта цифр, вони низькі, 300-400 гривень, будемо наводити по Києву, вона вирівнялася вже до 400. З 19 вузів, тобто, дивіться, суть це те, з чого я починав. Був Закон про держслужбу прийнятий, який вимагав з 1 травня запустити атестацію і принести посвідчення. В Законі про держбюджет на відповідний рік таких ресурсів не закладалося і під час обговорення також. Тобто норма в законі була, її потрібно було адміністративно виконати при відсутності фінансових ресурсів. Єдиним можливим шляхом було тільки такий варіант, це платні послуги. Методика платних, методика обрахунку вартості платних послуг, платних освітніх послуг, вона насправді затверджена і вузи нею користуються. Це результат вже використання цієї методики вищими навчальними закладами і туди НАДС впливу також відповідно не має.

_____. Підручники... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Іванівна, будь ласка. Вибачте.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Ще по підручнику я хотів завершити, що деякі випадки того, що курсують в мережі Інтернет відповіді на тестові питання, ми знаємо звичайно. Водночас ми знаємо, що на сайті НАДС вони також є, є варіанти відповідей на тести, їх зараз вже 700, 709 у порівнянні з 400, які були до того і які були без відповідей. Ми розуміли потребу, що ці питання потрібно буде дати, і питання, і відповіді, врегулювали це питання

відповідним наказом, він набрав чинності з 3 липня, все працює в 700 питань з відповідями, розміщеними на веб-сайті НАДС.

Те, що ми говоримо про певну комерціалізацію в цьому питанні, знаєте, коли ми навчалися в школі і бажали здати певну дисципліну чи вступити у вуз потім, реально пройти. Ми ходили до репетитора, підтягували свої знання з математики, з англійської і так далі. Тобто всі, хто зараз лінується подивитися 400 запитань чи лінувався, потім 700, просто в Інтернеті це можна зробити за 3 години з відповідями, які є на сайті НАДС. Те, що хтось там це зробив раніше, ми про це звичайно бачили, звичайно це не під егідою НАДС – це міг зробити будь-хто, питання на знання Конституції України, законів України досить прозорі, публічні відповіді на них. Тобто це питання просто хтось сів це все відібрав для лінивих, будемо говорити прямим текстом. Хто лінується готувати, нехай не сідає за цю роботу, він може придбати там за якусь ціну, яку там пропонують...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, Андрій Володимирович, хто лінується підготуватись не треба йти на конкурс державного службовця.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Саме так. Ми такої ж самої думки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То ми ж з вами сьогодні ...

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Так, Олена Володимирівна, саме так. Хтось підготувався це просто, для тих хто лінується – нехай купує, хто не лінується – нехай посидить і має відповіді всі на сайті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Альона Іванівна, будь ласка.

ШКРУМ А.І. Дякую, колеги. у мене багато запитань, тому, якщо дозволите я озвучу взагалі в чому проблема. По-перше, я хочу подякувати Олені Петрівні, що вона цю тему підняла і, дійсно, я дуже-дуже обурена, коли я вивчила історію, як це відбувається. Я вам просто нагадаю, що ця норма з'явилася в Законі "Про державну службу", в тому числі за підтримки нашого комітету, за підтримки "Самопоміч", тому я прошу "Самопоміч" долучитися до цього. Це було те на чому наполягав ваш колега тоді, Березюк. І ідея була така, що при вступі на державну службу людина має надавати сертифікат знання української мови. Ми спеціально цю норму відтермінували на рік, спеціально ми дали рік напрацювати постанову, напрацювати який має бути сертифікат, напрацювати процедуру і Закон "Про державну службу" вступив дію 1 травня минулого року, тоді як ця норма вступила тільки зараз.

Що робилось рік? За рік прийняти Постанову 301 і тут у мене вже питання як взагалі проводиться повна, вибачте, профанація, пане Заболотний, я вас поважаю, але це повна імітація, профанація взагалі того, що ми начебто перевіряємо знання української мови.

Перше. Треба розділити дві категорії осіб, перша категорія, в якій взагалі не треба нічого перевіряти, не треба нічого здавати, бо у них є "відмінно" з української мови, або ЗНО, або в школі, або в університеті. Так от дуже цікаво, багато людей під це не попадають, навіть у них перевіряти українську мову, якщо вони її здавали, наприклад, в школі. Але в школі підпадає тільки, якщо вони здали українську мову або на "відмінно", тобто на п'ять до 2000 року, хоча, можливо, і "четвірка" нам ми підійшла, якщо чесно, я вважаю. І, тільки, якщо після 2000 року – на 10, 11, 12 балів. Слухайте, я знаю мільйон людей, які шикарно знають українську мову, краще за мене здавши на 9, чи на 8 державний іспит, чому, ми теж не можемо трошки знизити ценз.

І, цікаво, я не підпадаю навіть за університетськими вимогами, тому що підпадають тільки ті люди, на оце безкоштовне свідоцтво, якщо в університеті українська мова теж здана на "відмінно". У мене в університеті не було української мови, у мене була українська ділова мова і я вже не підпадаю під цей сертифікат, тому що "українська ділова мова" це не "українська мова" за постановою Кабміну, ну, це теж повний, вибачте, маразм. Плюс не підпадають ті люди, які здавали українську мову як залік, наприклад. Тобто ми величезну кількість людей заставляємо іти здавати іспит за платні гроші.

Далі. Що... Ну, скільки це коштує, я можу прокоментувати. Наприклад, 23 вузи в Києві і в Київській області надають цю послугу, два з них лише з вересня. І дуже багато вузів, Олена Петрівна абсолютно права, які, я взагалі, не розумію як туди потрапили. У нас є ця роздруківка. Митна академія, наприклад, зробить іспит з української мови. Технологічний університет Житомирський. Інженерна академія Запорізька. Університет нафти та газу робить іспит з української мови. Академія харчових технологій. І таке інше, і таке інше, і таке інше. Тобто цих академій більше ніж лінгвістичних вузів гуманітарних.

Як цей іспит проходить? На жаль, повна профанація. Ми звикли перевіряти на собі, у мене помічниця Мар'яна, яка писала цей закон разом з нами із "Реанімаційним пакетом реформ", сходила здати цей іспит, абсолютно у людей є шпаргалки, вони тупо переписують переказ, нічого не перевіряють і всі сім людей, які з нею здавали цей іспит, вони всі отримали "відмінно". Ну, абсолютно він не перевіряє знання української мови, тільки за це ви платите від 300 до 600 гривень.

По цінам у нас більшість вузів, які ми перевірили по Київській області, Києву, не виконують постанову Кабміна, бо в постанові Кабміна вони змушені давати безкоштовний сертифікат знання української мови, якщо людина має оцінку "відмінно" з української мови по ЗНО. Так от, на жаль,

наша улюблена Національна академія з державного управління при Президенті України за це бере гроші і вони, ну, суперечать постанові Кабміну. На жаль, наприклад, Міжнародний науково-технічний університет імені Юрія Бугая в Києві, який має найближчі дати атестації, бере 300 гривень за безкоштовне посвідчення, яке в постанові має бути... Да, приватний вуз. Яке в постанові безкоштовний. Київський міжнародний університет бере 200 гривень за те посвідчення, яке в постанові має бути безкоштовним. Вам же це відомо, Нацагенство, чому ви це питання не підіймаєте? Вони порушують закон, вони порушують постанову Кабміну.

Далі, колеги. Якщо б я захотіла податися на конкурс то найближчий час за два тижні тільки я можу здати українську мову в Києві. Я думаю, що, якщо ми подивимося по інших областях ще пізніше. Тобто це точно не те, що ми мали на увазі. Це точно не те, що ми говорили, коли ми говорили про аналог TOEFL, да, з української мови або про аналог якогось міжнародного сертифікату.

Кому здавати? Треба значно зменшити категорію осіб, яким взагалі треба це здавати. Якщо людина іноземець і отримала громадянство – звісно, треба здавати. Якщо людина не здавала українську мову ніколи, навчалася в російській школі – треба здавати. Якщо у людини, вибачте, по українській діловій мові п'ятірка в університеті, то навіщо їй здавати? Розширте коло спеціальностей, це ваша постанова, ну, постанова профанаційна.

Далі, ступень захисту посвідчень відсутній. Я думаю, що їх вже скоро можна буде спокійно купити в Інтернеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю і зараз...

ШКУРМ А.І. І зараз, мабуть, теж можна, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж запитала не тому що чи є, а чи є вже моніторинг цієї ситуації...

ШКУРМ А.І. Сто відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Біля метро.

ШКУРМ А.І. ну, от ми запитали в Нацагентства, Нацагентство нам надало відповідь. Дійсно вони погоджуються, що дійсно ця функція не виконується. Перевірка не відповідає тому, що ми хотіли, ступінь захисту відсутній, загальний реєстр посвідчень відсутній, тобто перевірити неможливо. Ну, і це точно не те, що має відбуватися. Ну, ми просто зробили новий... нову перешкоду в доступі до державної служби, нову корупційну ланку, яка все одно не перевіряє мову, от що для мене важливо. Тобто будь-яка людина цю мову там здасть за ті 300 гривень, бо мова не перевіряється на цьому іспиті. Ну, ми ж, ну, розуміємо як це відбувається.

Тому, очевидно, треба зміни в постанову Кабміну. Я близько до того, щоб взагалі подавати на цю постанову в суд і скасовувати її в судовому порядку. Тому що вона не забезпечує доступ до державної служби, який у нас в законі прописаний. Ну, і, насправді, нам, мабуть, треба говорити глобально, можливо, навіть відтермінувати, на жаль, цю норму в законі ще на один рік і давати їм можливість напрацювати за ще один рік нормальний порядок, можливо, навіть виділити кошти з бюджету.

Але в інших країнах, колеги, це єдиний має бути документ за аналогією ALS чи TOEFL, який можна здати в будь-який час в комп'ютерному якомусь класі, ну, майже будь-якої школи і це буде... і це буде тест, да. І, в принципі, ми це і мали на увазі. Єдине, що ми ж не пишемо постанови, хоча ми їх читаємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Альона Іванівна.

Віталій Семенович, будь ласка.

КУРИЛО В.С. Дякую. Все так та, мені здається, не зовсім.

От, я багато років пропрацював як ректор і відразу порахував, я це, ну, просто це моя робота була, скільки коштує цей екзамен, собівартість. От, відповідно до умов, повинні приймати екзамен три викладачі, бо це комісія. Три викладачі, один викладач йому треба оплатити. Екзамен триває одну академічну годину – 45 хвилин. Одна година вартість роботи викладача, погодинна оплата на сьогоднішній день така мінімальна це 100 гривень. Три викладачі на три це 300 гривень, 22 відсотки податок це 66 гривень і того 366 гривень. Бухгалтерія кожного вищого навчального закладу, якщо бере гроші, повинна скласти кошторис у кошторис вона зобов'язана внести ще це вимога, обов'язково комунальні затрати десь комунальні затрати вносять від фонду заробітної плати 15-20 відсотків, якщо взяти 15 відсотків, то це 50 гривень і того 366 плюс 50 мінімальна вартість, а всі вищі навчальні заклади вони мають статус неприбутковими і прибуток ставити не можуть, то мінімальна вартість, яка покриває витрати це 416 гривень. Якщо хтось ставить менше 416 гривень, то це вже він працює якби собі в збиток.

ШКУРМ А.І. Віталій Семенович, це ж іспит, це ж не свідоцтво.

КУРИЛО В.С. Ні-ні, це не свідоцтво, це іспит. Свідоцтво видають безкоштовно в постанові написано. Ні видають, от я можу сказати про наш університет, в тих у кого є оцінка, всі одержують безкоштовно. А в тих у кого немає, проводиться іспит і ставиться от ціна я кажу, що мінімальна це десь 400-415 чи 420 гривень. Якщо університет хоче хоч трішки десь заробити на цьому, то ставить, що там не асистент приймає екзамен, а професор, а приймає реально асистент на цьому економія на фонді заробітної

плати і ставить комунальні витрати, скажімо, там не 15-20 відсотків там десь 10 гривень. Тому який вихід я бачу в цьому, щоб навести порядок? Вихід два варіанти, один варіант це найкращий, це закласти кошти на цей бюджет, визначити вищі навчальні заклади як визначає агентство державне замовлення на підготовку спеціалістів окремим вузам, які мають ліцензії, визначає конкретну кількість вузів - вони ж і зараз їх ці визначили, теж дали дозвіл їм, – визначає вузи, і цим вузам дає на рік якийсь замовлення і фінансує з державного бюджету. А на сьогоднішній момент, на мій погляд, якщо немає ще цих коштів в бюджеті, то треба зробити просто рекомендації від агентства щодо ціноутворення про ці курси, де коротко розписати, що може коливатись ціна від і до, але просто рекомендаційний лист. І я вам говорю, всі вищі навчальні заклади дослухаються до цих рекомендацій, тому що всі хочуть працювати і мати тут, ну, тут хоча б зарібок для викладача – це вже підтримка для викладача, і все, навіть якщо немає прибутку.

Далі. На мій погляд, агентство повинно жорстко дати вказівки, що екзамен повинен бути достатньо жорстким. Нічого видавати ці папірці... Я не думаю, що їх там хтось продає біля станцій метро, а якщо продають, то навряд чи хтось його купить, тому що дуже легко зараз все це перевіряється. Любий дзвінок у вищий навчальний заклад, там є відповідні накази, книга наказів, все це... Ніхто не захоче, знаєте, просто так видавати і репутацією університету ризикувати. Та і ті, хто купують, можуть піти і скласти.

Тому поставити жорсткі вимоги щодо самого проведення екзамену, зробити відповідно виборочні перевірки і скоротити перелік навчальних закладів, які мають право на видачу такого роду сертифікату.

Що стосується того, що, от колеги кажуть, що прирівняти як до TOEFL, я думаю, це недоречно. Ну, по-перше, TOEFL ніхто не складає просто так: куди зайшов – там і склав. Підіть, спробуйте запишіться скласти TOEFL. Це півроку треба чекати, треба пройти курсову підготовку і все інше. Ми не повинні в наших громадян перевіряти, перевіряти, як кажуть, в такому, так як

це TOEFL, перевіряти знання рідної мови. Ми не це закладали. Але в той же час ми самі з вами записали в законі про те, що державний службовець повинен вільно володіти державною мовою. Тестова перевірка на вільне володіння державною мовою, вона, в принципі, достатня. Тому мені здається, що це певні кроки зростання цього процесу, напрацювання. Треба просто агентству більш жорстко поставити тут умови до проведення цього екзамену.

І він не повинен бити по кишені тих, хто хоче скласти це. Мінімальна ціна, яка покриває чисто затрати на проведення. Я її вам назвав, ось вона: 400 гривень. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталій Семенович.

Колеги, я не даром сказала про метро, тому що сьогодні, я думаю, у нашої конкурсної комісії не буде технічної можливості перевіряти ці сертифікати, справки, чи як буде називається чи називається цей документ, який видають сьогодні вузи. Тому що технічно це дуже складна процедура. І коли починається конкурс, то перевіряти документи буде дуже важко.

Я просто під враженням того, що у нас підробляють санітарні книжки. І сьогодні приходять в київські ресторани з такими книжками, які сьогодні тільки фахівець вищого класу може відрізнити, чи печатка дійсна чи не дійсна, чи підпис дійсний чи не дійсний у головного санітарного там лікаря і таке інше. Тим більше, ці справки, які, ну, я не знаю там, що це сьогодні таке. Санітарна книжка трошки важче, вагоміша, да. То я не знаю, як можна буде це перевіряти, дуже складно.

Тому ми сьогодні починаємо влізати в пастку, яку самі собі вибудували. Да, вибачаюсь, але... Саш... да. Список...

ДЕХТЯРЧУК О.В. Дякую. Шановні колеги, дозволю собі кілька думок з цього приводу. Перше, я був одним з тих депутатів, які поставили свій підпис, коли збиралися паном Власюком підписи за включення цієї статті

нормою Закону про українську мову. Але мета, власне, яка мета була наших дій? Мета була – популяризація української мови, її захист, аж ніяк, вибачте, не комерціалізація, треба трошки забувати.

Якщо ми йдемо шляхом надання послуги, то це адміністративна послуга і давайте називати речі своїми іменами. У нас є закон про порядок надання адміністративних послуг. Я як голова підкомітету, повірте, в цьому трошки розуміюся. Давайте пустимо цю послугу через ЦНАПи і зробимо, дамо органам місцевого самоврядування на місцях відповідно проводити право такі тести через місцеві ЦНАП і поставимо питання спокійно, що гроші нікому в кишеню нікуди капати не будуть. Але питання ніше, питання: чи в праві ми вимагати в державного службовця, а наразі недержавного службовця, просто громадянина України кошти за знання мови і як він буде після цього ставитися до, власне, української мови, і про що він буде говорити?

На думку мені спала, слухачі ці всі речі сьогодні, спала от ця банальна українізація радянська в 1930-х роках з п'єсами "Мина Мазайло" і тому подібне. Я не буду цитувати деяких речей. Я думаю, тут освідені люди і ці речі читали, але дещо, ну, все-так на думку спадає. Ми виховуємо, ну, ніяк не патріотизм і ніяк не сприяння бажанню вивчати українську мову, а ми просто викликає посмішки, якщо не насміхання в даному випадку як з державної служби, так і з самого процесу українізації в даному випадку. Це несумісне із цією реформою і з тими речами, з якими я, наприклад, ішов в український парламент.

Однозначно з державного бюджету має бути передбачено компенсація по факту надання відповідних послуг тим, хто це надає. Друге питання, Кабінет Міністрів має визначити все-таки чи Нацдержслужба, що це мають бути тести, а не якась отсебятіна незрозуміло яка. Ну, а про підручника, це просто переходить будь-які межі. По підручниках, як на мене, тут є чим

зайнятися відповідним правоохоронним органам. Поява на офіційному ресурсі, якщо я правильно зрозумів...

_____. *(Не чути)*

ДЕХТЯРЧУК О.В. Неофіційний ресурс, але підручник із, вибачте, з державного... з державної інституції. Це повністю дозволяти собі не можна, давайте поважати Україну, якщо ми поважаємо державу, і не робити таких речей. Є досвід Латвії, Литви, Естонії, де ці речі проведено цивілізовано. У нас же чиновник завжди робить чергову справку – гарне слово прозвучало – справку із будь-чого. Це неприпустимо. Я буду наполягати, щоб в рекомендаціях комітету було чітко вказано на неприпустимість таких дій і впорядкування цивілізованих речей. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микола Трохимович.

ФЕДОРУК М.Т. Мені подумалось, от що ми за народ такий, що будь-яку гарну справу ми завжди її зробимо все навпаки? Все нормально, пропозиція Березюка. Всі ми говорили про те, що треба це все зробити. Ну і в кінці, як казав класик: что не строй, а все рівно щось вийде не те.

У мене є конкретні пропозиції. Взагалі нам треба, мабуть, відмінити цю постанову, чи в судовому порядку, чи рекомендувати звернутися в Кабінет Міністрів від нашого комітету, щоб терміново відмінити цю постанову, і дати рекомендації, чи записати, про те: хто вивчав українську мову в середній школі і має оцінку не нижче 4, чи не нижче 9, умовно кажучи, він звільняється від всякого документу, від всякого тестування, від всякого екзамену щодо знання української мови. Це перше.

І друге. Підтримую колегу, що всі, якщо немає таких знань відповідних, то отримати цей документ він має в ЦНАПі, а ЦНАП визначить, який буде в нього... який буде ресурс. Писати про те, щоб компенсувати це з державного бюджету, я вважаю, не потрібно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Трохимович.

Ще, колеги, хто? Да, будь ласка, Любомир Львович.

ЗУБАЧ Л.Л. Доброго дня, шановні колеги, шановні присутні. Частково погоджуюсь з Миколою Трохимовичем з приводу того, що в нас дуже часто хороша ідея реалізовується через неправильне виконання, назвемо це так. Але я хотів би нагадати взагалі саму філософію цієї пропозиції. Вона є беззастережно правильна. Тобто державний службовець повинен володіти державною мовою.

І це має бути як правило, як закон, це навіть немає обговорюватися. І для цього, ну, ми запровадили цю норму в законі. Вибачте, будь ласка, але на сьогоднішній день це є фактом, є дуже багато державних службовців, які відверто ігнорують свій обов'язок спілкуватися на роботі державною мовою, нагло і безпардонно, це є факт, і таких є багато. І тому ми не можемо на це закривати очі і ми як депутати це передбачили в законі. Стосовно виконання, да, є багато запитань до уряду. Але ставити зараз питання чи, можливо, ми пролонгуємо введення в дію цієї норми, чи відмінимо, я вважаю неправильним. Я думаю, що ми від комітету повинні зробити звернення на уряд, звернути увагу на ті недоліки, які ми зараз обговорюємо і які ми всі бачим, і вимагати забезпечити якісне виконання цієї норми закону. Це норма беззастережно потрібна. В тому числі я вважаю, що сильна держава вона в тому числі повинна витратити і кошти для того, щоби забезпечити, як сказав пан Олександр, промоцію чи просвітницьку діяльність стосовно розвитку державної мови. Не бачу в цьому проблем. Буде бюджетний процес на

наступний рік, давайте звернемось, щоби передбачили фінансування, якщо воно потрібно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олена Петрівна.

БОЙКО О.П. Приєднуючись до пропозиції колег. Ми обговорювали це під час нашого відрядження і спілкувались з керівниками, представниками ЦНАПів, така технічна і методологічна можливість у ЦНАПів є. Звичайно, що їм по методології потрібно допомога при розробці тестів, в провадженні. Але технологічно ЦНАПи можуть з цим впоратися абсолютно безкоштовно для громадян.

Ще хочу звернути увагу на рекомендаціях, якщо будуть вироблені від комітету, це обов'язково система захисту цих сертифікатів, про те, що говорила Олена Володимирівна, що це не повинен бути папірець з штемпелем, це має бути з якимись символами захисту. І єдина база даних, яку можна перевірити реально тій комісії, в яку буде здаватися.

І ще величезне питання і прохання до Нацагенції. Те, що зараз було озвучено стосовно неправомірності продажу тестів з відповідями адже це не просто дискредитація самої ідеї конкурсу, а вибачте, в мене питання щодо чи платяться податки, і там немає навіть контактних осіб, хто є тими розробниками, до кого є претензії щодо якості, щодо взагалі... Що це за послуга? Ви будете звертатися до правоохоронних органів? Чи які дії у вас будуть щодо цього?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Володимирович, будь ласка.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Дякую.

Щодо останнього питання. На мій погляд, дивіться, дуже проста картина. Як я вже озвучив, є Конституції, по ній запитання, відкриті і прозорі, які будь-хто міг зробити, і це продати в Інтернеті. На "Slando" чи на "olx", де там воно було розміщено і гуляло по Інтернету.

Є Закон про держслужбу, який теж там можна розгадати з першого запитання там, вони прості, елементарні. Це не якась інформація з грифом.

_____. *(Не чути)*

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. Ні, є просто... ми готові вивчити це питання на рахунок ініціювання позовів до... через правоохоронні органи, через органи прокуратури зокрема, яка звільнює від сплати судового збору, адже НАДС не звільнений від сплату судового збору за певні такі ініціативи, судові зокрема.

Чи є це проступком, зокрема якимісь караним? Кваліфікацію НАДС навряд чи може дати. Якщо є ініціатива народних депутатів, ну я не знаю, просто очевидним є такі факти, що хтось, хочучи заробити легкі кошти, бо... ну я не знаю, чи це буде караним діянням насправді. Вивчив, взяв собі певний час, відкрив Конституції і Закон "Про держслужбу", Закон про запобігання корупції, дав ті відповіді, поширив в Інтернеті, зробив "лінк" там, чи як там зроблено, з телефонами чи без, і на цьому заробив кошти. Власне, це міг зробити кожен репетиром. Це така думка.

Я не знаю, чи тут є склад. І не уповноважений, мабуть, це досліджувати. З точки зору Нацагентства точно не уповноважений це досліджувати. Ми зараз все зробили для того, щоб громадяни мали ці варіанти відповідей на нашому сайті, щоб такого в принципі не було, і будь-яких застережень з цього приводу не було. Хоча це міг зробити кожен: сам сісти і вивчити. Ну якщо хтось ліниться з цього питання, ну йому допомагали оці документи, які там продавалися. Водночас це не є таємною

інформацією, навряд чи правоохоронні органи також інкримінують це в каране діяння. На рахунок сплати податків відповідно НАДС ну, звичайно, цим не займається і не може знати, чи сплачують ті люди, які це продають, податки.

На рахунок питань, які звучали концептуально, я хотів зазначити просто, якщо дозволите, наостанок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

ЗАБОЛОТНИЙ А.В. ... фінальну тезу з чого ми і розпочинали, коли парламентарі члени комітету, їхні ініціативи були правильними і меседж, який пролунав останнім, що саме спілкування на роботі державною мовою це є визначальним чинником, і ті, хто йдуть на держслужбу мають знати українську мову і спілкуватися нею повністю НАДС це підтримує і стежить за цим в силу своїх компетенцій.

Водночас як правильно виконати це рішення. Так, ми будемо чесними, я про чесно хотів сказати. Ми ж не дискутували з цього приводу, а як НАДС чи уряд буде виконувати цей... робити цю задачу в порядок. Ми хіба дискутували, що в кого буде четвірка в школі чи дев'ять по ЗНО, пропускайте автоматом. Ми хіба говорили про досвід Прибалтійських країн, що це, взагалі, не в кого є документ зразка державного шкільний чи вузівський це, взагалі, зелена карта для проходження на роботу він знає мову, бо там вже написано, держава один раз вже це визначила, в особі викладачів шкільного закладу чи викладачів вищого навчального закладу. Ми ж про це не говорили, якщо чесно, який був договірок НАДС чи уряду. Не було.

Тому, якщо зараз договірки з'являються ми можемо спокійно з вашою допомогою з допомогою пропозицій, перше, те, що ми почули, все були пропозиції. Олена Володимирівна, це ініціювати внесення змін до Закону про держбюджет, народні депутати, члени комітету це розуміють, що

як ЦНАПи. Я, наприклад, не розумію, як ЦНАП може атестувати осіб на вільне володіння державною мовою. Він може просто надати... фізично організувати надання послуги. Водночас, він некомпетентний і його персонал не компетентний, немає там лінгвістів і філологів. Ми зможемо внести, поперше, законодавчі зміни до державного бюджету і дати ми за те, щоб розширити категорію громадян України, яким вже держава у вигляді їхніх шкільних документів чи вузівських дала гарантію і документ про те, що вони володіють українською в достатньому обсязі для того, щоб нею володіти. Просто питання було "вільно", що таке "вільно" – ніхто не знав, стандарту держмови не було.

Тому ми всі ці пропозиції, зокрема, зафіксували готові вносити я думаю, пропозиції уряду щодо змін до постанови в такому контексті як обговорили з урахуванням пропозицій народних депутатів членів комітету. Водночас такі дороговкази ми отримуємо зараз якби вони були раніше, то, звичайно, ми б їх врахували раніше і своєчасно.

Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Володимирович.

Я хочу зауважити, що сьогодні ніхто не пред'являє один одному претензії. Сьогодні ми розпочали той шлях, коли ми починаємо втілювати в життя Закон про державну службу. Це цей шлях тільки розпочинається. Це ми звикли в нашому суспільстві, що все повинно бути зроблено сьогодні, прийнятий закон, сьогодні вже зроблено і післязавтра ми вже чекаємо на результати, робимо цей аналіз. Не буде такого.

Я, ну, була здивована, коли ми буди у відрядженні в Швеції, задавали питання: скільки років чи коли ви розпочали процес децентралізації, що у вас отак все сьогодні класно? Вони почали з 1953 року, а ми тільки третій рік і ми сьогодні... Ще раз хочу повторити, ніхто сьогодні один до одного претензій не пред'являє. Ми розпочали цей шлях і ми починаємо вивчати і

аналізувати ті кроки, які ми робимо. Тому всі пропозиції, які сьогодні, ну, були озвучені, я вважаю, що це варто уваги. І я думаю, що сьогодні підкомітет, який курує цей напрям нашого комітету, Нацагентства, всі зацікавлені особи, які вже орієнтуються в цій проблемі, в тому числі, я вважаю, що цими проблемами... з цих проблем треба порадитися і з Міносвіти, і з Мін'юстом і тоді, і тоді, і тоді починати працювати з цього приводу.

Я, ну, вот, як би ви не хотіли сьогодні, повторювали ці слова, словосполучення відносно того, що це послуга, ну, мені важко це сприймати. Коли ми надаємо послугу в оцінці рідної мови, поки мені, ну, якби морально важко це сприйняти. Я розумію, якщо в нас буде послуга в оцінці знання англійської мови будь-яким конкурсантом, який іде сьогодні там на конкурс на державну службу, ну, сьогодні я, може, постаринке, але важко сприймаю ситуацію, коли ми повинні надати послугу в оцінці знання рідної мови.

Тому про це треба думати. Ми написали важливу складову в цей закон. Вона... закон пішов працювати, да, у нас буде куча ще помилок, ми тільки починаємо. Тоді у мене є пропозиція з того приводу, з цього приводу ще раз, узагальнити всі ці пропозиції, які сьогодні наговорили колеги, які сьогодні озвучувало Нацагентство. Все це, зробити такий перелік всіх цих речей, нехай підкомітет обговорить ці речі на своєму засіданні, залучить до цього процесу обговорення Нацагентство порадиться з Міносвіти, порадиться з Мін'юстом і ми на наступний комітет розглянемо вже ці речі, як пропозиції, в тому числі і пропозиції до уряду нашого.

Чи є у колег інші пропозиції з цього приводу? Віталій Семенович, немає? Бо на цьому зупинимось, чи ні? Тому що це важка проблема, це проблема, тому що ми будемо сміятися самі над собою, я вам точно кажу. Якщо сьогодні торгують фальшивими дипломами, які там по закінченню вузу, то якусь справочку оцінки української мови, знання української мови вони, я думаю, вже сьогодні є.

Тому, ще раз повторюю свою пропозицію, давайте узагальнимо ми всі ці речі, які сьогодні були наговорені на засіданні комітету, надамо для розгляду їх на підкомітет, до Альони Іванівни. І винесемо на розгляд наступний, тому що я думаю, що у нас там Нацагентство останній конкурс десь 29 серпня буде проводити, да, Андрій Володимирович? В серпні, десь так, я з Ващенко говорила, десь так. І тоді будемо розглядати вже конкретно по пунктах це питання щодо пропозицій. Не буде інших пропозицій? Олена Петрівна.

БОЙКО О.П. Єдине, що мені дуже шкода, що ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не працює мікрофон.

БОЙКО О.П. Єдине, шкода, шановні колеги, що ми витрачаємо два цінних місяці: липень-серпень скільки людей ще мусить піти і заплатити ті кошти. Можливо, це пропозиція була щодо позиції нашого комітету. Можливо, я звертаюсь зараз до пана Заболотного, можливо, за цей час ви придумаете іншу формулу – і на наступний комітет ви вже прийдете і скажете, що все безплатно, і слава Богу, бо вирішили мудріші за нас.

Я звертаюсь чисто по-людськи від тих людей, які хочуть працювати, які є молодими, завзятими, але не мають коштів. Я дуже вас прошу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Петрівна, я вважаю, що ці речі, які ми придумали тут, в комітеті, з великою робочою групою, з залученням великого такого загалу, ми маємо заслухати все це на комітеті. І не тільки в цьому винне, наприклад, але повинно це робити Нацагентство.

Тому ще раз повторюю свою пропозицію. Всі речі, які сьогодні ми наговорили на комітеті, об'єднати і заслухати їх на засіданні підкомітету. І підкомітет потім винесе їх на розгляд нашого комітету. Раніше вересня

місяця ми, ну, результату все рівно не буде. Ще раз говорю, ну, просто по часу так воно і буде.

Да, вибачте.

КУРИЛО В.С. Шановні колеги, дивіться, звідки виникло питання в законодавстві, що державний службовець повинен вільно володіти державною мовою. Це історично, що в Україні не всі знають якісно і не всі спілкуються державною мовою. Ми як законодавці поставили таку вимогу до державного службовця. Хочеш бути державним службовцем – вільно володй, спілкуйся державною мовою. Крапка.

Друге. Для того, щоб прийняти на держслужбу, треба перевірити знання державної мови. Хто може перевірити? Відповідна кваліфікована комісія, яку встановили в вищих навчальних закладах. Зрозуміла аксіома. Поки ми будемо, поки клієнт буде платити свої гроші, йому будуть ставити відповідну оцінку. Для того щоб була якісна перевірка, треба фінансувати це з державного бюджету. Прийшов – і склав. Тоді можна до цих комісій ставити жорсткі вимоги, що вони повинні приймати, ставити оцінку таку, яка відповідає, все, а комісія вже з трійкою приймає чи не приймає, це вже право буде комісії. Тому, на мій погляд, тут не треба видумувати велосипед, це не настільки великі гроші треба закладати в державний бюджет для національного агентства цього нашого проплату за прийняття цих екзаменів. І не будемо ми тоді стидатися, що ми беремо гроші за українську мову і все інше. Людина прийшла, вимога від держави, держава сама це проплачує, цей прийом екзамену, але екзамен приймається жорстко, відповідно як ми хочемо, щоб державний службовець, ми ставимо таку вимогу, яку ми хочемо. Хочемо, щоб там в Луганську чуть-чуть володів, значить ставте таку вимогу чуть-чуть, а хочете, щоб більше володів, значить ставте, щоб більше, вже від цього залежить який ви тест намалювали така і вимога, все, і не треба видумувати велосипедів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталій Семенович.

Да, Микола Трохимович.

ФЕДОРУК М.Т. Шановні колеги, все-таки ми, здається, ускладнюємо цей весь процес. У нас же будь-який державний службовець іде на конкурсну комісію, навіть конкурсна комісія може визначити чи володіє людина державною мовою, чи не володіє. Під час конкурсу вже видно чи він... чи він "среди здесь чи между тут", як в тому відомому виразі одеському, це однозначно. І нащо ми ускладнюємо?

_____ . Формалізуємо.

ФЕДОРУК М.Т. Навіщо? От навіщо? Якщо є у людини в атестаті про закінчення середньої школи про те, що в нього 4 чи 5 за українську мову і літературу, навіщо ще йому якийсь документ? В будь-якому випадку будь-який вуз, щоб ми не говорили, будемо давати гроші з державного бюджету, все рівно будуть так, як розповідала Альона, як здавати екзамени, все рівно прийдуть, сядуть, переписуть все і здадуть цей документ. Навіщо ми ускладнюємо? Треба змінити цю постанову Кабінету Міністрів терміново і оце все, і оце, що визначає на конкурсну комісію, дає копію, показує документу про освіту, де є, якщо є в нього школа українська, що він не вчив української мови, от тоді вже треба давати. І при цьому може хтось не вчив української мови, але він володіє вільно і класно. Я знаю одну людину, яка ніколи не вчила української мови, виросла в Казахстані російською мовою, через півроку вона перфектно розмовляла українською мовою і працювала викладачем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми ще...

ФЕДОРУК М.Т. А ми ускладнюємо.

КУРИЛО В.С. Абсолютно можна і так. Нехай запишуть, що в конкурсну комісію при необхідності запрошують фахівця з української мови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ще раз вношу пропозицію яку, ну, вже, мені здається, не треба обговорювати. Все, що ми сьогодні з вами запропонували, наговорили, секретаріат комітету узагальнить. Буде засідання підкомітету на який запросять Нацагенство, Міносвіти, Мін'юст, організації які сьогодні мають до цього причетність, обговорять це і винесуть уже всі пропозиції на засідання комітету. Чи є заперечення відносно цього формату нашої постанови? Нашого рішення? Немає? Колеги?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Нема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає.

Тоді в мене пропозиція, зачитую проект нашого рішення.

Інформацію Національного агентства України з питань державної служби взяти до відома.

Доручити підкомітету з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування узагальнити всі пропозиції, які прозвучали сьогодні на засіданні комітету. Продовжити моніторинг проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу щодо вільного володіння державною мовою.

Та у разі необхідності...

А! Та винести повторно це питання на розгляд комітету під час роботи сьомої сесії Верховної Ради України VIII скликання.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на секретаря комітету Олексія Гончаренка.

ДЕХТЯРЧУК О.В. Пані Олена, все-таки має бути фраза "З метою недопущення комерціалізації..."

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу вас, це тоді не в цьому рішенні, а коли ми будемо розглядати конкретні речі, які винесуться, підкомітетом будуть винесені на наступне засідання нашого комітету. Є заперечення? Немає. Колеги, тоді хто за це рішення, прошу голосувати. Хто – проти? Утримався? Один утримався. Колеги, дякую. Рішення прийнято.

Так, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного, про призначення окремих позачергових місцевих виборів. Доповідає голова підкомітету Бойко Олена Петрівна.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, перед вами є невеличкий перелік сільських рад, що порушили питання про призначення позачергових відповідних виборів сільських голів. Це Журківська сільська рада Івано-Франківської області, Коломийський район; Витачівська сільська рада Київської області, Обухівський район; Люхчанська сільська рада Рівненська область Сарненський район і Горностаївська сільська рада Херсонська область Новотроїцький район. Всі голови написали заяву за власним бажанням. І ми з вами мусимо призначити позачергові вибори відповідних сільських голів. І оскільки у нас вже є 51 постанова стосовно призначення позачергових виборів і це 24 вересня, пропоную також підтримати і рекомендувати Верховній Раді України призначити позачергові вибори в зазначених радах голів саме на 24 вересня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є запитання до Олени Петрівни?

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Микола Трохимович.

ФЕДОРУК М.Т. Справа в тому, що 24 вересня ми можемо призначити, якщо це рішення про призначення виборів буде винесене завтра на пленарне засідання. Чи є таке, така воля?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж знаєте, Микола Трохимович, що відповідь на це питання буде тільки десь біля 22 години...

ФЕДОРУК М.Т. Сьогодні. Ясно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сьогодні, тому ми будемо бачити.

ФЕДОРУК М.Т. Більше питань нема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

Так, ще питання, колеги? Ні. Тоді пропонується проект...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ти про Центральну виборчу сказала?

БОЙКО О.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, будь ласка.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, і вчора...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Один раз надо на кнопку нажимати, Олена Петрівна, да. Не трогай... Есть Оксана.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, вчора буквально за кілька хвилин до того, як в нас призначалися, малися ми голосувати за позачергові вибори, прийшло подання від Центральної виборчої комісії щодо проектів постанов: 6413-2 –про призначення позачергових виборів Долинського сільського голови Гуляйпільського району Запорізької області; 6413-8 – про призначення позачергових виборів Ключівського сільського голови Новосанжарського району Полтавської області; і 6413-26 – про призначення позачергових виборів Демидівського сільського голови Жмеринського району Вінницької області.

Справа в тім, що ми з вами вирішили питання щодо призначення позачергових виборів дуже давно. І за цей період вже відбувається процес добровільного об'єднання. І ЦВК нас повідомило про те, що ці громади входять вже в добровільно об'єднані, і вже подання є на Центральну виборчу комісію. Тому є пропозиція відкликати ці три постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Петрівна, дякую.

У нас запрошені заступник керівника секретаріату Центральної виборчої комісії Сергій Олегович Дубовик. Чи є у Сергія Володимировича, у Сергія Олеговича якісь питання чи повідомлення до нас?

ДУБОВИК С.О. Ні. Це повністю співпадає з тим, що ми направили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, дякую. Є ще питання, колеги, до ЦВК? Немає.

Тоді є пропозиція рекомендувати Верховній Раді України призначити позачергові вибори окремих сільських голів на неділю 24 вересня 17 року, прийнявши відповідні постанови Верховної Ради України за основу та в цілому. Доручити виступити на пленарному засіданні...

А, вибачте, друге, відкликати проекти постанов про призначення позачергових виборів окремих сільських голів та тих громад, які увійшли до складу об'єднаних. А саме: проект Постанови з номером 6413-2 про призначення позачергових виборів Долинського сільського голови Гуляйпільського району Запорізької області; проект Постанови номер 6413-8 про призначення позачергових виборів Ключівського сільського голови Новосанжарського району Полтавської області; і проект Постанови з реєстраційним номером 6413-26 про призначення позачергових виборів Демидівського сільського голови Жмеринського району Вінницької області. Чи немає заперечень проти такого... *(Загальна дискусія)*

У нас – три.

(Загальна дискусія)

Дякую. Будь ласка, якщо немає заперечень, то прошу колег голосувати. Хто - за? Хто – проти? Утримався? Одноголосно.

Є пропозиція доручити виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України з питання призначення позачергових місцевих виборів народного депутата України, голову підкомітету Бойко Олену Петрівну. Немає заперечень у колег? Немає.

Хто – за, прошу проголосувати. Хто – проти? Утримався? Колеги, дякую. Одноголосно. Дякую запрошеним.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Альону Іванівну чекаємо, поки вона прийде. Ще минаємо третє питання. Переходимо на четвертого пункту... Ой, вибачте, до другого пункту: "Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" щодо уточнення деяких положень (№ 3217).

У нас є наш колега – автор проекту пан Мусій. Слово надається голові підкомітету Федоруку Миколі Трохимовичу.

ФЕДУРУК М.Т. Шановні колеги, народний депутат Мусій вніс законопроект, який внесений з метою створення передумов для об'єднання територіальних громад, які не мають спільної територіальної межі, але історично пов'язані між собою спільною інфраструктурою або станом на момент до об'єднання в одну територіальну громаду підпорядковуються одній з них.

Комітет з питань запобігання і протидії корупції не бачить корупціогенних факторів. Комітет з питань бюджету ухвалив рішення, що законопроект не має впливу на показники бюджету. Комітет з питань європейської інтеграції дійшов висновку про те, що зазначений законопроект не належить до пріоритетних в сфері його діяльності.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради не підтримує прийняття даного законопроекту з огляду на те, що формування об'єднаних територіальних громад, що не має спільних меж, приведе до віддалення... до відділення громад як від влади, так і відповідних адміністративних та інших послуг.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування "Асоціація міст України" також вважає, що зміни, які пропонуються законопроектом, є недоречними.

Всеукраїнська громадська організація "Асоціація малих міст України" висловлює підтримку внесенню запропонованих законопроектом змін.

І до цього, до моменту розгляду даного... до моменту засідання нашого комітету підкомітет і я вважав про те, що цей законопроект потрібно відхилити або, в крайньому випадку, направити автору на доопрацювання. Але Мінрегіон вніс такі суттєві доповнення до статті 3, яким підтримує таке... дає можливість зробити таке об'єднання можливим, і тому мені б

хотілося, щоб для того, щоб ми прийняли остаточне рішення, прослухати автора законопроекту і також Мінрегіон з тим, щоб вони пояснили, більш детально роз'яснили дану свою законодавчу ініціативу, щоб ми, можливо, не "похоронили" дуже цінні пропозиції. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! Дякую. Чи є запитання до Миколи Трохимовича? Немає. Дякую.

У нас є запрошені з цього... на розгляд цього питання: Юрій Миколайович Андрійчук – голова секретаріату Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування "Українська асоціація районних та обласних рад"; Кордуба Ірина Богданівна – заступник голови секретаріату ("Українська асоціація районних та обласних рад"); Цибитовський Сергій Юрійович – начальник відділу самоврядування ("Українська асоціація районних та обласних рад"); Козіна Віра Вадимівна – експерт з правових питань самоврядування ("Українська асоціація районних та обласних рад") і Фурсенко Іван Миколайович, перший заступник керівника виконавчої дирекції Всеукраїнської Асоціації сільських та селищних рад.

Да, будь ласка, я надаю слово Олегу Степановичу Мусію. Народний депутат України, автор законопроекту.

МУСІЙ О.С. Доброго дня, шановні народні депутати! Так, на перший погляд, дійсно, дивна ініціатива, але вона покликана тим, особливістю адміністративно-територіального поділу України станом на сьогодні на моєму виборчому окрузі. Ви знаєте, що це Сокальський район і в території... на території Сокальського району, в середині його знаходиться місто обласного значення, а точніше адміністративно-територіальна одиниця місто Червоноград. Так от виявляється за адміністративним поділом до цього міста Червоноград, воно не саме, до нього також входить місто Соснівка, яке знаходиться на відстані 12 кілометрів від міста Червоноград і селище

міського типу Гірник, яке знаходиться на відстані п'яти кілометрів. І ось станом на сьогодні ці місто Соснівка, місто Червоноград і місто Гірник вони не мають спільної межі взагалі, між ними межа села, сільська рада з межею один кілометр. Постало питання, а як же об'єднати в територіальну громаду, коли зараз хочуть об'єднатися місто Червоноград з містом Соснівкою і створити територіальну громаду?

Історично вони протягом 50 років одна адміністративно-територіальна одиниця, вони мають спільну інфраструктуру, вони входять в цю одиницю. І за законом вони які пороги не оббивали, вони не можуть добитися ніде правди, як їм бути, може ви підкажете? Така формула, яка запропонована в цьому, в цьому законопроекті, якраз відображає бажання конкретного абсолютно регіону, два міста, за новим законодавством про об'єднання територіальних громад, здійснити їхнє право на об'єднання в територіальну нову громаду, але у них немає оцієї спільної межі. Саме тому з'явилося формулювання, якраз історично яке склалося оце одне речення. Можливо воно не зовсім коректне з вашої точки зору як фахівців, можливо його там можна буде поправити до другого читання? Але позбавити станом на сьогодні людей, два міста, які хочуть об'єднатися, які історично існують зі спільною інфраструктурою і так далі, думаю, напевно, це не логічно.

Окрім того це зауваження ГНЕУ написано виключно від нерозуміння того, що станом на сьогодні в Україні бувають такі міста і такі адміністративно-територіальні одиниці, які історично давно вже склалися.

Тому прошу вашої підтримки, можливо, з правкою Мінрегіонбуду до другого читання, бо вони ніколи не створять територіальну громаду і зависнуть у повітрі, якщо ми не дозволимо це в законний спосіб. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми з повагою доносимо... відносимось завжди до тих пропозицій, які вносить Мінрегіонбуд. Чи є запитання до Олега Степановича? Немає.

Миколо Трохимовичу так, будь ласка.

ФЕДУРУК М.Т. Скажіть, будь ласка, Олег Степанович, чи перспективним планом Львівської обласної ради передбачено створення такої об'єднаної громади?

МУСІЙ О.С. Перспективним планом не передбачено створення такої громади натомість всупереч існуючого законодавства перспективним планом передбачено частину Сокальського району об'єднати – яка є окремою адміністративною територіальною одиницею у вигляді двох сіл, які поруч, і які от ту межу якраз складають між двома містами – об'єднати з цими двома містами. Насправді, чим керувався Кабмін дуже важко сказати це теж... чи обласна рада важко сказати, але в перспективному плані є от такий варіант...

ФЕДУРУК М.Т. Разом з селами.

МУСІЙ О.С. ...разом з селами, але які належать до іншої адміністративно... до іншого району, по суті. Тому в перспективному плані є так, але ці два міста теж входять окремо, тому вони насправді не мають місто обмежену територію, вони не мають земель-запасу, ні сільськогосподарських нічого межа міста і все. Тому в ідеалі, звісно, якщо б село якесь приєдналося до двох міст, то було би логічно, але це теж закон на сьогодні не дозволяє. Але вони станом на сьогодні, є рішення міської ради Соснівки і міської ради Червонограду, що вони хотіли б навіть поза перспективним планом утворити територіальну громаду, але можливості не мають. Тому щось таке.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Степановичу.

У нас є представництво з Мінрегіону Сергій Іванович Шаршов чи є можливість вам пояснити все, дякую.

Один раз. Кнопочку один раз.

ШАРШОВ С.І. І що я наробив.

Міністерство в цілому підтримує законодавчу ініціативу утворення об'єднаних територіальних громад із несуміжних територій. Але за умови, якщо такі будуть визначені у складі перспективного плану. Разом з тим, запропонована редакція змін законодавства, зокрема в статтю 4, прямим текстом суперечить статті 3, тому вона не може бути підтримана міністерством. Разом з тим, внесення змін до Закону України про добровільне об'єднання щодо утворення територіальних громад із несуміжних територій в межах перспективного плану, дасть можливість нам додатково утворити об'єднані територіальні громади, вже на сьогоднішній день вже близько 20, а також розширити перспективні плани областей України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олена Петрівна, будь ласка.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, я вам просто хочу нагадати, що історія з тим, що межа має бути спільна, це була принципова історія, коли ми працювали до другого читання над Законом про добровільне об'єднання. Поясню чому? Скільки ми вивчали досвід зарубіжних країн стосовно добровільного об'єднання, суміжність для них теж є основою створення таких територіальних об'єднаних громад. Є поодинокі випадки, коли не суміжна територія, якщо згадаєте, це кантон Берне у Франції. Але, коли ми запитали у них наскільки це склалося? Це історично, це їхні особливості. Тим не менш, вони вже стоять на шляху того, щоб відійти від такої практики. Ще

раз повторюю, це поодинокі практика, це особливості історичного розвитку і це не може бути якимось правилом для того, щоб його дотримуватися як константа, це скоріше як виняток.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Степанович пояснював, що вводиться тут новий термін про історичну необхідність або особливість цього процесу і це були поодинокі випадки. Микола Трохимович, дякую.

ФЕДУРАК М.Т. Є пропозиція, тому я вношу пропозицію для того, щоб можливо ми не дискутували, направити цей законопроект на доопрацювання і визначити цю формулу, по якій можна буде зробити, врегулювати це з обласною радою львівською. Якщо там є між ними село, то якщо воно буде входити в цю об'єднану громаду і перспективний план, то треба дати можливість їм об'єднуватися, те, що пропонує Мінрегіон. Вони дали, вже дали, до речі, варіант доопрацювання цього законопроекту, Мінрегіон. Тому, якщо є таких 20 випадків в нашій державі, давайте не будемо зупиняти. І тому – на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Віталій Семенович.

КУРИЛО В.С. На мій погляд, можуть бути рідкісні, але виключення з правил. Можливо, це одне з виключень, якщо не можуть домовитись. Хоча там просто, мені здається, треба домовлятися, змінювати перспективний план. Але все-таки є такі варіанти.

У той же час, на мій погляд, необхідно дуже гарно, кваліфіковано виписати цю норму, щоб у нас, якщо ми в тому вигляді, як пропонується, запишемо, то нам зараз історичні ці необхідності знайдуть десятки і сотні, да? І ми просто поламаємо весь закон, і ми поламаємо саму систему,

зламаємо. Тому повинно бути жорстко виписано, із дуже серйозними обмеженнями, для того щоб... Це не проти, як кажуть, вашого випадку направлено, а проти того, що під цей випадок можуть полізти – і зруйнують усю систему.

Тому я підтримую, що повернути на доопрацювання. І рекомендую просто сісти з фахівцями, з юристами виписати цю норму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пан Дехтярчук.

ДЕХТЯРЧУК О.В. Шановне товариство! Я вже після фальстартів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заразна якась річ! Річ заразна.

ДЕХТЯРЧУК О.В. Після стількох фальстартів, да...

Шановне товариство, головне в об'єднанні територіальних громад – це воля самих територіальних громад і їхнє бажання, так як закон в нас носить назву "добровільного об'єднання". Я думаю, ми з цим всі завжди погоджувались.

Тому тут я підтримую першу думку колег про те, що спрямувати законопроект в Мінрегіон з проханням спільно доопрацювати за нашої участі, ми не усуваємося в жодному випадку.

Але другий момент. Ми знаємо, що Кабінет Міністрів у виняткових випадках приймав все-таки разом з Мінрегіоном рішення про утворення об'єднаних територіальних громад, які навіть не відповідали перспективним планам. І такі випадки також у нас практика є. Я не вважаю, що... Я не знаю, скільки в Україні реально таких проблем, з якою прийшов наш колега-депутат, але робити з них систему, мабуть, теж не варто на сьогоднішній день. Але от підтримати думку утворити об'єднання в даному випадку як

виняток, якщо це дійсно відповідає дійсності, я би все-таки спробував, якщо така воля громад є обох міст, які згадувались. Дякую.

На доопрацювання, але за...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Олександрович, будь ласка.

РЕКА А.О. Я підтримую колег, особливо Миколу Трохимовича, який сказав, що треба відправити... і вас також, і вас також, але він цього не сказав, що він... на доопрацювання, але, дивіться, що я хочу зауважити, Олег Степанович, вам треба попрацювати на окрузі в себе з цими громадами, чотирма, там два села і ці два міста. Попрацювати з обласною радою, щоб вони подали ці зміни до перспективного плану, що це були обоюдні рішення. Але знову ж те, що говорив Олександр Володимирович, воля людей і ми повинні побачити цю волю в тому, що ви працюєте на окрузі. Це не так багато часу у вересні місяці ви можете знову звернутися із покращеним законопроектом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Немає більше? Зараз, ще представництво від асоціації районних та обласних рад, чи є необхідність вашого виступу? Дякую.

Олег Степанович, будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати! За процедурою, яка існує у Верховній Раді теоретично я погоджуюсь абсолютно з тим, що формулювання треба виписати коректно, щоб це було дійсно як виняток, а ніхто не скористався. Але, зараз є така процедура, що я можу його... чи комітет, точніше, може його подати на відкликання так як він стоїть в порядку денному сесії. Якщо він буде відкликаний ми його можемо до...

спільно з комітетом доопрацювати, зробити його комітетським в кінці-кінців, чи якісь народні депутати захочуть взяти участь. І, коли буде формуватись порядок денний на наступну сесію, подати його по суті на заміну з тим самим номером. Якусь таку процедуру придумати, я не настоюю і не наполягаю, він буде включений автоматично, якщо він зареєстрований до початку сесії.

Тому, при формуванні порядку денного завжди існує додаток 2 і додаток 3. Ті законопроекти, які там втратили актуальність, чи відкликані, може це буде швидше, ніж його доопрацьовувати і подавати по-новому. Бо, якщо він буде зареєстрований інший ми ж подати не можемо. Підкажіть, будь ласка.

(?) МАЛЮГА А.В. Ні, ми щойно проголосували пропозиції до порядку денного наступної сесії і цей ваш законопроект ми поставим в той розділ, щоб якраз не включати до порядку денного сесії цей, а якщо ви його доопрацюєте він буде по новому фактично актуалізований. В цій версії він буде...

МУСІЙ О.С. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Степанович, ми тільки що проголосували план роботи нашого комітету і він у нас є.

МАЛЮГА А.В. Він зараз включений в порядок денний сесії і ви його не можете відкликати. Ми можемо вам відправити на доопрацювання тільки через сесію. Але, щоб цього не робити ми його включимо в розділ "не включати в порядок денний наступної сесії" і ви зможете його по новому подати на наступну сесію.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я так зрозуміла, що ми в цілому підтримуємо ідею цієї історичної, такої особливості цього питання. Але є пропозиція рекомендувати Верховній Раді, вірніше проект закону 3217 направити автору на доопрацювання. Якщо немає заперечень то я прошу колег проголосувати. Хто – за? Хто – проти? Утримався? Колеги, дякую.

І визначить співдоповідачем з цього питання, на пленарному засіданні Верховної Ради, народного депутата голову підкомітету Миколу Трохимовича Федорука. Немає заперечень у колег? Немає. Хто – за? Хто – проти? Утримався? Колеги, дякую. Питання розглянуте.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного.

Альона Іванівна вже є.

Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо удосконалення порядку організації роботи Національного агентства з питань запобігання корупції" (номер 6335). Це законопроект з розділу з опрацювання яких комітет не є головним.

Слово надається голові підкомітету Альоні Іванівні Шкрум.

ШКРУМ А.І. Ще раз доброго дня, колеги. Я сподіваюсь, що у нас все ж таки залишився хто від Міністерства юстиції і від НАЗК, можливо.

_____. *(Не чути)*

ШКРУМ А.І. Є? Дякую. Дякую дуже.

Тому що мені, чесно кажучи, важко доповісти цей законопроект. В ми не є головним комітетом. Я можу лише доповісти з точку зору того, що пропонується, чи воно суперечить, чи не суперечить Закону про державну службу. Якщо суперечить, знову ж таки, чи суперечить воно тим законам, які ми вже на комітеті розглянули, прийняли. У нас є тут закон, якщо пам'ятаєте,

внесення змін до всіх інших законів України у зв'язку із прийняттям Закону про державну службу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Іванівна, я вибачаюсь.

ШКРУМ А.І. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але я тоді для того, щоб нам полегшати організаційну частину розгляду цього питання, я скажу хто є із запрошених на розгляд цього питання.

ШКРУМ А.І. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Володимирович Заболотний – заступник голови Національного агентства України з питань державної служби.

Астапов Андрій Олександрович – директор Департаменту нормативно-правової роботи та юридичного забезпечення.

Сергій Ігоревич Петухов – заступник міністра юстиції.

_____. Немає. Не прийшов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж його бачила тільки.

_____. Да, пішов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сейчас, щось таке.

Да, Інна Миколаївна Фесенко – заступник директора Департаменту... Департамент з питань правосуддя та національної... Департамент з питань право суддя та національної безпеки України.

І Олександр Дмитрович Скопич – член Національного агентства з питань запобігання корупції. Ми раді вас бачити, НАЗК ми завжди раді бачити.

Альона Іванівна, будь ласка.

ШКРУМ А.І. Ще раз дякую, колеги.

Дивіться, колеги, я скажу ключові зміни, які пропонуються в цьому законопроекті. Ми тут не є головним комітетом, тому я скажу з моєї точки зору чи суперечить це, чи не суперечить нашій концепції Закону про державну службу і взагалі врегулюванню діяльності колегіальних органів, відповідно до державної служби. Ну, і я б не хотіла залазити в політичні баталії, я б хотіла дійсно предметно поговорити з точки зору державної служби.

Ну, перш за все, пропонується, щоб НАЗК втратив статус колегіального органу і складався з голови Нацагенції та чотирьох спеціальних уповноважених з питань антикорупційної політики. При цьому пропонується, щоб голова залишився державним службовцем, а спеціальні уповноважені втратили статус державного службовця. Ну, і з втратою статусу, ми ж розуміємо, що всі вимоги до державних службовців, які ми прописували, з точки зору освіти, з точки зору конкурсу, з точки зору, ну, там інших професійних вимог, вони не будуть також вступати, так само як не буде працювати дія законодавства про державну службу на цих спеціальних уповноважених.

Потім пропонується вимоги... зняти віковий ценз у вимозі до кандидатів, до спецпредставників НАЗК. Зараз це не менше 35 років, ну, мені це здавалося логічно, пропонується цю норму зняти. Вища освіта має бути юридичною, тут я до речі цю норму підтримую, пропонується цю норму встановити і стаж за фахом теж встановити не менше 5 років плюс збільшити строк повноважень НАЗК, ну, не НАЗК, а самих цих уповноважених НАЗК,

зараз це чотири роки, пропонується встановити на п'ять. І пропонується зменшити кількість голосів, якою приймається рішення конкурсної рішення, зараз це шість людей, пропонується зробити п'ять, тут я б категорично це не підтримувала.

Насамперед пропонується норма щодо того, що за результатами аудиту, який сьогодні, наскільки я розумію, проходить в НАЗК щодо діяльності самого НАЗК. Пропонується, що якщо аудит виявив порушення і аудит негативний, то Кабмін може достроково припинити діяльність голови НАЗК, припинення діяльності голови НАЗК буде тягнути за собою дострокове припинення повноважень всього складу НАЗК і далі Кабмін може одноосібно, як колегіальний орган, призначити будь-кого виконуючого обов'язки замість голови НАЗК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який термін?

ШКРУМ А.І. На чотири місяці максимум, я так розумію.

Ну і стосовно ризиків, питання в тому, навіщо ми взагалі будемо змінювати колегіальний орган і навіщо ми будемо руйнувати його колегіальність? Я зі свого досвіду розумію, що треба якось покращувати діяльність НАЗК і якось контролювати їх діяльність, але я не впевнена, що це правильно. Якщо ми це приймемо, то тоді нам треба змінювати наші рішення по іншому законопроекті, в якому у нас вже написано, що НАЗК є колегіальним органом фактично по Закону про державну службу.

І також питання, оскільки ми не є профільним комітетом, тобто як ми мусимо давати висновок? Я думаю, що ми мусимо його давати з точки зору суперечить це чи не суперечить нашій концепції органу, відповідно до Закону про державну службу. З іншого боку, навіть в напрацюванні Закону про державну службу, НАЗК був специфічним органом і ми тоді вже казали, що ці органи мають специфічний статус. Тобто ідея в тому, щоб якось

контролювати більш діяльність, якимось контролювати аудит, мати можливість достроково знімати голову НАЗК, що в принципі, на мою думку, може створювати ризики і призначати одноосібно Кабміном людину, яка буде виконувати обов'язки і також прибирати з державної служби членів НАЗК, створювати спеціальних уповноважених, які не будуть державними службовцями. От, якщо коротко, це те, що я бачу в цьому законі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Альона Іванівна. І, я думаю, все рівно в розгляді цього питання як би ми себе не відсторонювали від цього, але політики тут більше ніж таких технічних правок, які сьогодні вносяться. Так, хто колеги, хоче висловитись.

Ще раз: ми не головний комітет.

ШКРУМ А.І. Якщо дозволите. І ще якщо дозволите ще раз, я дуже чітко просто хочу зазначити, що головна філософія Закону про державну службу в колегіальних органах у нас була щодо того, щоб розмежовувати керівника державної служби в органі і людину, яка керує органом. А от пропонується знову вивести з державної служби членів, призначити людей, які не будуть державними службовцями і злити фактично в голову НАЗК і керівника служби і посадову особу так, якщо так можна зазначити. Оце є головне, що буде суперечити нашій філософії також комітетській. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хто хоче висловитися.

Олена Петрівна, будь ласка.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, ще раз, ми не є головним комітетом з цього питання, тим не менше пропоную підтримати, у нас немає підстав саме з тих підстав, які говорила пані Альона говорити про те, що це недоцільний законопроект. Поясню чому. Аргументи, наведені Альоною

Шкрум, це аргументи законопроекту 4526-д підкреслюю, в тому числі, так, це законопроект і посиляться у постанові нашій як комітету на законопроектну норму не досить коректно. Якщо 4526 буде прийнятий першим, умовно кажучи, тоді ми будемо говорити вже і рекомендувати щось. Але він не прийнятий і зараз рекомендувати ті норми, які є концептуальними недосить коректно. Крім того, я не думаю, що цей законопроект буде одразу за основу і в цілому прийняти. Тобто до другого читання буде можливість вносити правки і поправити ті речі, які ми вважаємо за потрібне. Це така моя думка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще, колеги?

ДЕХТЯРЧУК О.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Володимирович.

Олександр Дмитрович, будь ласка, якщо вам є що сказати.

СКОПИЧ О.Д. Добрий день, шановна головуюча, добрий день шановні депутати, добрий день шановні присутні! Звичайно мені є що сказати, хотів би досить багато говорити, але не хочу забирати вашого часу.

В першу чергу всі зауваження в більшій частині, яку озвучила пані Шкрум ми обговорювали і у себе на засіданні, і обговорювали безпосередньо на комітеті у пана Соболева. Що хочу зазначити? Станом на сьогодні, нагадаю, ми є колегіальний орган, який складається з п'яти членів, які між собою обирають голову на два роки. В цьому є елемент забезпечення незалежності і елемент самостійності, кожен з нас, кожен з членів відповідає за конкретний напрямок роботи, я не можу втрутитись в роботи свого колеги, іншого члена НАЗК, так само і впливати. Єдине, що я можу під час прийняття рішень обговорювати ті проекти, які він виносить на засідання.

Тобто в даному випадку ми говоримо про проект, який називається щодо вдосконалення прядку організації роботи, на жаль, по суті він таким не являється.

Тепер щодо, безпосередньо, пропозицій, які пропонується внести цим проектом. Одна з цих пропозицій в "Прикінцевих положеннях" покладається в тому, що діючих членів НАЗК усунути від виконання обов'язків і ці обов'язки покласти на особу визначену Кабінетом Міністрів. Строк цього покладання не повинен перевищувати чотири роки. Я хочу вам нагадати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чотири місяці.

СКОПИЧ О.Д. Чотири місяці, вибачте, вибачте, чотири місяці. Хочу вам нагадати, що станом на сьогодні конкурс по відбору п'ятого члена НАЗК, якого нічого не заважало вибрати рік назад триває один рік, вже понад один рік триває вибір п'ятого члена НАЗК. Чому до цих пір його немає, це питання, напевно, до роботи комісії, до ефективності роботи комісії.

Далі: зміна керівництва Національного агентства так само покладе в залежність роботу всього органу, чому? Тому що інші члени вибирає та сама комісія, ті самі члени, по тим самим критеріям, які і були. Знову ж таки за формуванням "втрата колегіальності" по факту такого не відбувається. Голову Національного агентства призначається Кабінетом Міністрів, який згодом відбирає собі двох заступників. Тобто, фактично, будь-яке рішення можна приймати знову ж трьома голосами.

Я би ще досить довго перераховував недоліки саме цього законопроекту, погоджуючись, що удосконалювати роботу треба. Проте станом на сьогодні ми її тільки заблокуємо цим законопроектом. Крім того, законопроект пропонує покласти на Кабінет Міністрів обов'язок ведення реєстру електронних декларацій. Ну, в мене немає інформації, чи Кабінет

Міністрів станом на сьогодні веде хоть один реєстр електронних декларацій. Це здійснює спеціальний орган, який має відповідно до цього компетенції.

Крім того, я хочу зазначити, що на комітеті я наголошував і вам наголошую, хочу довести, що станом на сьогодні не врегульована діяльність уповноважених підрозділів, уповноважених осіб по роботі організації запобігання корупції. Це органи чи особи існують в кожному міністерстві і центральному органі виконавчої влади. Про цю поправку мова не йде. Станом на сьогодні міністром Кабінету Міністрів визначається особа, яка врегульовує цю діяльність. Це взагалі жодним законодавством не врегульовується, це невідомо, чим...

І ця поправка, вона вкрай необхідна. І ми пропонуємо створити робочу групу. На сьогодні ми прийняли рішення про внесення саме цих поправок. І ми вважаємо, що ці поправки покращать нашу роботу. Всіх решти ми, я готовий надати довідку, яку ми обговорювали в нас на засіданні. І безпосередньо, ну, вона досить довга, долучитися до роботи групи експертів чи робочої групи, яка буде створена, сподіваюсь, за допомогою народних депутатів, для того, щоб покращити роботу Національного агентства.

І, крім цього, хочу вкінці відзначити, що на сьогодні ми чуємо величезну критику на наш орган. А хочу нагадати, що рік назад ми отримали тільки будівлю. Нам нема навіть року, нам сьогодні десь 11 місяців. Ми пережили дві хвили електронного декларування. *(Шум у залі)* Якщо хтось рік назад міг сказати, міг сказати рік назад кількість декларантів, які подадуть декларації, – цього ніхто не казав, ніхто не знав. Перша хвиля передбачала спочатку 20, потім 30, потім 50 тисяч декларантів. В цілому перша хвиля склала понад сто тисяч декларантів. Станом на сьогодні відповідно до Закону "Про запобігання корупції" кількість декларантів перевищила 1 мільйон декларантів. Я впевнений, що треба працювати і покращувати, але не треба ці досягнення, які в нас є, втратити на цьому етапі.

Дякую. Якщо є запитання, я з радістю .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Дмитрович. Я мабуть з великою повагою відношусь до роботи НАЗК і думаю, що якщо це питання буде винесене на засідання Верховної Ради, я можу залишитися одна. Тому що зараз буде питань більше чим відповідей, які ми на сьогодні маємо. Верховна Рада, яка створила структуру НАЗК, сьогодні вимагає і від себе теж, в першу чергу, щоб ця структура працювала як годинник. Тому я думаю, що треба буде серйозно працювати над тим, що внести всі ті, розглянути всі ті пропозиції, які сьогодні вносять, вдосконалення цієї структури, Кабінет Міністрів України.

Чи є, колеги, ще питання до представника НАЗК? Немає. Чи є питання до Альони Іванівни? Не може бути. Тому які будуть пропозиції, Альона Іванівна? Які пропозиції і рекомендації будуть Комітету з питань запобігання протидії корупції? В мене є пропозиція, прийняти цей закон, проект закону, прийняти його за основу і почати працювати над ним, розглядати, тому що над цим треба працювати. Є інші пропозиції? Немає.

Тоді вношу пропозицію, вважати за доцільне, запропонувати Комітету з питань запобігання і протидії корупції, рекомендувати Верховній Раді України проект Закону 6335, за наслідками розгляду в першому читанні, прийняти за основу і направити цей висновок Комітету з питань запобігання протидії корупції, визначеним головним з підготовки і опрацювання даного закону, над законом треба працювати.

Хто "за", прошу голосувати. Хто – проти? Утримався? Колеги, я дякую.

Олександр Дмитрович, вам теж дякую, завжди раді бачити вас на нашому комітеті.

Переходимо до розгляду іншого питання порядку денного: про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оскарження рішень про добровільне об'єднання територіальних громад

(номер 5483). Це розділ законопроектів з опрацювання яких комітет не є головним.

Слово надається голові підкомітету Миколи Трохимовичу Федоруку.

ФЕДУКУ М.Т. Шановні колеги! Якщо коротко говорити про цей законопроект адже ми не є головним комітетом, головний комітет це комітет Князевича і він внесений саме народним депутатом Князевичем. Він регулює одне дуже важливе питання з яким ми стикнулися здається в Сумській області, коли після того як було прийнято рішення Центральною виборчою комісією щодо проведення перших виборів в об'єднаній територіальній громаді, одна із громад звернулася в суд і суд відмінив рішення і це питання повисло в повітрі і ми сьогодні не знаємо як з нього вийти. Цей законопроект передбачає, що оскаржити рішення щодо об'єднання тієї чи іншої громади можна лише протягом 10 днів. Є пропозиція цей законопроект підтримати. Рекомендувати комітету прийняти його за основу, а можливо, як вони визначать, то і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Трохимович.

Чи є у колег запитання до доповідача? Немає.

У нас є багато запрошених на розгляд цього питання. Чи є колеги, запрошені бажання виступити?

Да, будь ласка. І представтесь зразу.

КОЗИНА В.В. Дякую, шановна Олена Володимирівна. Шановні народні депутати і присутні! Козіна Віра, радник УАРОП з правових питань.

Справа в тому, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Українська асоціація, так?

КОЗІНА В.В. "Українська асоціація районних та обласних рад".

Справа в тому, що в цьому питанні порушується дуже серйозний прецедент, який може вплинути не просто на саму процедуру добровільного об'єднання, а і взагалі на процедуру прийняття рішень органами місцевого самоврядування. Ви всі прекрасно знаєте, що рішення органів місцевого самоврядування, як це визначено неодноразово в позиціях Конституційного Суду України, поділяються на дві категорії: нормативного та ненормативного характеру. На жаль, законодавчого визначення ми на сьогоднішній день не маємо.

Так от, рішення про добровільне об'єднання за своєю природою є актом ненормативного характеру. А в нас в кількох рішеннях Конституційного Суду констатовано, що ненормативні правові акти органу місцевого самоврядування є актами одноразового застосування, вичерпують свою дію фактом їхнього виконання. І тому вони не можуть бути скасовані чи змінені цим органом місцевого самоврядування після їх виконання, після того, як одна з рад, яка вступає в об'єднання, ну, власне, всі вони на якомусь етапі приймають рішення про добровільне об'єднання, рада вважається вже об'єднаною. Це повноваження представницьких органів нового скликання починаються відповідною процедурою після перших виборів. І якщо, ну, саме в такій редакції цей законопроект піде на розгляд і буде ухвалений, то в нас будуть певні проблеми, тому що за аналогією почнуть пробувати суди застосовувати цю ситуацію не тільки по процедурі добровільного об'єднання, а і взагалі.

Більше того, цим законопроектом пропонується прискорена і скорочена процедура провадження, особливого провадження. Досить серйозно вона порушує, ну, колізує, скажімо так, м'яко, з самими приписами 171 статті, де в нас визначений порядок... де в нас визначений порядок скасування рішень органів місцевого самоврядування. І на сьогоднішній день, власне, в

законодавстві чітко закріплено, що у нас рішення органів місцевого самоврядування можуть бути скасовані як за ініціативою особи, правовідносини якої зачіпаються, тобто це і є мешканці територіальної громади; або за ініціативою органів прокуратури, які тепер можуть, ну, збільшені їхні повноваження щодо представництва інтересів держави в судових органах. І, ну, власне, ця процедура вже достатньо, на нашу думку, врегульована, тому що насправді суми, на які послалися в прикладі, ну, наразі це не єдиний прецедент, де такі речі намагаються зробити. У нас є певні моменти, і ви прекрасно знаєте, як ніхто інший, бо дуже багато працюєте і на місцях зі своїми виборцями про те, що іноді це елементи якихось, ну, скажімо так, не в правовому полі відносин. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віра Вадимівна.

Хто ще з колег присутніх, запрошених? Да, будь ласка.

_____. Я хотів би сказати, що "Асоціація міст України" підтримує цей законопроект і просить його схвалити за основу та в цілому. Він достатньо допрацьований, що можна було прийняти відразу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Будь ласка.

САВ'ЯК Т.М. Центральна виборча комісія...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз.

САВ'ЯК Т.М. Центральна виборча комісія, начальник Управління правового забезпечення, Сав'як Тетяна.

Хотіла б сказати, що Центральна виборча комісія зверталася до Комітету з питань правової політики, правосуддя з проханням, щоб врегулювати питання законодавчих змін щодо інформування Центральної виборчої комісії щодо оскарження рішень рад про добровільне об'єднання.

Чому ми надіслали таке звернення? Оскільки на практиці виникають ситуації, коли до Центральної виборчої комісії після того, як прийнято рішення про оголошення початку виборчого процесу надходять рішення судів, що були порушення під час добровільного об'єднання і скасовується рішення рад про добровільне об'єднання. Але час, коли вже виборчій процес триває, а бувають випадки, коли вже і пройшов день голосування, обрана рада і що нам робити з цими рішеннями судів – лише взяти до відома, ніякої дієвої реакції ми не можемо.

Тому ми підтримуємо, що повинен бути особливий порядок оскарження рішень рад про добровільне об'єднання для того, щоб особа, яка вважає, що був порушений порядок добровільного об'єднання в скорочені строки звернулася до суду, суд в скорочені строки розглянув відповідне, скажімо так...

_____ . Рішення.

САВ'ЯК Т.М. ... рішення. І потім була можливість уже прийняти, скажімо так, або Центральній виборчій комісії, якщо дійсно там були порушення, не призначати там вибори, повертати, щоб ці питання були врегульовані в коротші строки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто, колеги, ще? Будь ласка.

САВ'ЯК Т.М. А єдиний ще момент хотіла б зазначити, що бувають випадки, коли не тільки рішення рад оскаржується, а на даний час ще оскаржуються висновки обласної державної адміністрації і це не врегульовується, скажемо так, цим законопроектом. І також цим законопроектом пропонується внести зміни до Закону про добровільне об'єднання. Але зараз там редакційно потрібно буде внести зміни, оскільки певні частини зараз є в цьому Законі про добровільне об'єднання. Тому треба його редакційно буде доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олена Петрівна.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, я пропоную підтримати цей законопроект, рекомендувати головному комітету за основу і в цілому, тому що дійсно те, що говорив Микола Трохимович, це вже практика, коли оскаржується і ми нічого не зможемо зробити. ЦВК абсолютно правильно говорить про те, що ми стаємо в правову колізію, коли у виборчому процесі ми не можемо відмінити вже призначені вибори, а там є суди. Тому саме це рішення допоможе нам уникнути таких колізій, такої ситуації, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олена Петрівна. Хто ще з колег? Хто із запрошених?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Голосуєм.

САВ'ЯК Т.М. Наприклад, є такий прецедент, що одне добровільне об'єднання територіальних громад вже навіть відбули вибори і на даний час звернулися до суду оскаржити нашу постанову про призначення цих виборів. І, як підставою, додають рішення суду про відміну рішення ради. Але вже

назад нічого не можна відмінити, оскільки навіть там відбулися ці вибори і судові рішення можна тільки взяти до відома.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую, колеги.

Колеги, була пропозиція, вважати за доцільне запропонувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя, який визначено головним з підготовки і опрацювання даного законопроекту, рекомендувати Верховній Раді України проект за номером 5483 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. І друга пропозиція була прийнята за основу та в цілому.

Колеги, є пропозиція проголосувати і першу, і другу тоді пропозицію. Хто за те, щоб прийняти, рекомендувати прийняти даний законопроект за основу? Тому що може... працювати над ним. Хто – за?

_____. Шість голосів. 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хто – проти? Утримався? Дякую.

Є пропозиція направити цей висновок Комітету Верховної Ради з питань правової політики та правосуддя, який визначено головним з підготовки даного законопроекту. Колеги, дякую.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Так, так, просто...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, про пропозиції Комітету з питань державного будівництва і регіональної політики, якщо запрошені, то можна вже відпочивати... місцевого самоврядування щодо нагородження

відзнаками Верховної Ради України до Дня Незалежності України, 24 серпня 2017 року.

Колеги, є клопотання щодо нагородження відзнаками Верховної Ради з нагоди Дня незалежності України працівників секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування:

головного консультанта секретаріату комітету Семенен Зоряни Михайлівни – цінним подарунком Голови Верховної Ради України;

старшого консультанта секретаріату комітету Семенен Мар'яни Михайлівни – цінним подарунком Голови Верховної Ради України;

- представників Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування "Асоціації міст України":

Яготинського міського голову Київської області Дзюбу Наталію Миколаївну – Почесною Грамотою Верховної Ради України;

Горишньоплавнівського міського голову (от ми названіє придумали) Полтавської області Бикова Дмитра Геннадійовича – Грамотою Верховної Ради України;

експерта аналітичного центра "Асоціації міст України" Войтийчука Олексія Олексійовича – Грамотою Верховної Ради України;

виконавчого директора Кіровоградського регіонального відділення "Асоціації міст України" Ільюшкіну Валентину Григорівну – Грамотою Верховної Ради України;

Броварського міського голову Київської області Сапожка Ігоря Васильовича – Грамотою Верховної Ради України;

- представники Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування "Українська асоціації районних та обласних рад":

голову Турійської районної ради Волинської області Черен Ольгу Миколаївну – Почесною грамотою Верховної Ради України;

заступника голови Валківської районної ради Харківської області
Яцину Юрія Дмитровича – Почесною грамотою Верховної Ради України;

голову Нікольської районної ради Донецької області Мітька Василя
Михайловича – Грамотою Верховної Ради України;

голову Новоград-Волинської районної ради Житомирської області
Рудницького Дмитра Вікторовича – Грамотою Верховної Ради України.

Чи є у колег інші пропозиції, зауваження?

Так, Віталій Семенович, будь ласка.

КУРИЛО В.С. Шановні колеги, там є прізвище мера міста Горішні
Плавні, наскільки мені відомо, людина проводить таку достатньо
проросійську політику, місто Комсомольськ так і не змінили вивісок, ще
вибудували нову десятиметрову вивіску. У нас в положенні про Грамоту
Верховної Ради там стоять чіткі вимоги до людей, які нагороджуються цією
відзнакою Верховної Ради, і в тому числі за державницьку позицію.

Я, наприклад, не можу проголосувати в підтримку цієї людини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталій Семенович.

Андрій Олександрович, будь ласка.

РЕКА А.О. Я категорично підтримую Віталія Семеновича і Бог зна,
скільки клопоту мені і всім було із ним поки перейменували і в Горішні
Плавні, скільки баламутства в людей було, терорів, усіх оцих мітингів і тому
подібне, а зараз відбували взяли, дійсно, де було написано Комсомольськ від
реставрували, зробили в тому виді, що було ще в 1968 році Комсомольськ, і
він проводить роботу, ну зовсім, скажімо, яка не відповідає людині, яку
треба відзначити до Дня Незалежності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки він працює вже?

КУРИЛО В.С. Та він там півтора року чи скільки працює, він після виборів працює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Елки-палки, я в політиці 30 років ще Грамоти Верховної Ради не маю, а тут півтора роки... не заперечую.

_____. Є пропозиція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, про Горішні Плавні... Я просто, колеги, вибачте...

_____. Підтримати і Горішні Плавні – зняти, обов'язково зняти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я просто говорю про те, що ми іноді знищуємо ту цінність нашої Грамоти Верховної Ради України. У нас по суті є тільки одна нагорода Верховної Ради.

Іноді людина ще не розпочала... вона ще не розуміє, де вона знаходиться. За півтора року міському голові треба напрацювати і напрацювати. Я не за Горішні Плавні говорю, я говорю взагалі. Колеги мої з фракції знають, як я сперечаюсь з кожним поданням на Грамоту Верховної Ради всередині фракції. Я борюся з цим, як тільки можна. Не можна сьогодні давати всім, хто хоче просто розпочати свій шлях нагороджень і подушечок цих в своїй особистій хаті, тому я не дарма задала це питання: "Скільки

людина працює міським головою?". Півтора роки. Ну якщо колеги будуть вважати, що півтора роки достойні для того, щоб у нас нагороджувати грамотою, ну... Я вважаю, що... Взагалі я, що ми повинні в комітеті напрацювати таку методику, да, нагородження. Це перше.

По-друге, починати підтримувати один одного. Якщо є у когось будь-які зауваження з цього, от я мав в виду тільки це питання, то ми повинні підтримати один одного і, можливо, на наступний раз, не на 24 серпня. Я вважаю, що нагородження Грамотою Верховної Ради на День незалежності України – це дуже-дуже і дуже висока честь.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, не заперечую. Я прислухаюсь до цієї...

(Загальна дискусія)

Так, колеги, хто ще? *(Шум у залі)* Чим нагородити?

БОЙКО О.П. В 2016 році – Подяка Полтавської обласної ради "За високу громадянську свідомість, значну організаційну роботу з надання благодійної допомоги" і в 2017 – Почесна грамота Полтавської обласної ради "За багаторічну сумлінну працю, вагомий і особистий внесок у соціально-економічну, культурний розвиток територіальної громади і активну громадянську позицію".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, ні, ні коім разі. Я, ще раз підкреслюю, я говорила не за Горішнього голову, я говорила, взагалі, про те, що у нас

Грамота Верховної Ради... Андрій Олександрович підтвердить як я борюсь в середині фракції.

Да, будь ласка.

_____. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні. Асоціація.

_____. Я звертаю увагу, що ця особа працює з 2010 року. Але вона... Спочатку на посаді заступника міського голови. Але ті факти, які наведені були депутатами з Полтавської області, я думаю треба брати до уваги, їм як нікому краще видно і вони можуть краще охарактеризувати таку людину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так вони охарактеризували.

_____. Ні, ні, я просто кажу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони його нагородили своєю нагородою.

_____. Да. Я просто...

_____. *(Не чути)*

_____. Я просто кажу, що він не з 15-го року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж кажу...

_____ . Він давно працює. Але питання в тому, що, да, можливо, є огріхи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте голосувати тоді, колеги. Хто за те, щоб підтримати...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, вибачте.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте.

ФУРСЕНКО І.М. Я перепрошую. Ми не встигли подати перелік наших претендентів на таку високу нагороду як Грамота Верховної Ради. Якщо можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви представтесь.

ФУРСЕНКО І.М. Асоціація сільських, селищних рад, Фурсенко Іван, заступник керівника виконавчої дирекції.

Якщо можна перелік надати вам.

(?) ДЕХТЯРЧУК О.В. Я просто не можу зрозуміти, а що, як не встигли?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як? Ви що з голосу?

Ні, а як ви зараз це бачите? Що ми зараз будемо з голосу когось додавати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

ДЕХТЯРЧУК О.В. Зверніться на той рік.

ФУРСЕНКО І.М. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в мене є... *(Шум у залі)* Ні.

У мене є пропозиція все ж таки послухати. Ну, ми... Ну, не спрацювала асоціація. Можливо там такі є люди які сьогодні достойні цієї... Я вношу пропозицію заслухати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дякую.

Будь ласка.

ФУРСЕНКО І.М. Просимо:

Міщук Володимир Павлович – Білозірський сільський голова Черкаської області;

Грозенко Ірина Вікторівна – депутат Чернігівської обласної ради, керівник виконавчої дирекції Чернігівської асоціації сільських, селищних рад;

Хрустовський Сергій Григорович – Авангардівський селищний голова, Одеська область.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тут... Що?

_____. *(Не чути)*

ФУРСЕНКО І.М. Грамота.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Грамота Верховної Ради. Все? З? Дайте, будь ласка, список сюди.

_____. Але прохання вказати... *(не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, вказуємо.

_____. Як це може бути?

_____. ...Одеська область не проти, але...

_____. Вибачте, я, може, суб'єктивно... *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

_____. Да, есть просто в Одесской области Авангард, это...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Олександрович, зачекайте. Колеги, Василь Олександрович має слово.

ГУЛЯЄВ В.О. Да. То есть вот Авангард, я могу сказать, что, вы понимаете, не то, что на его территории находится 7 километр, это тоже, конечно, но это, я скажу, что это лучший поселок как минимум в Одесской области – это точно, в Украине. То есть действительно человек заслуживает. Ну, Молодежная лучше всех, да, но Авангард, Хрустовский, то есть

действительно, то есть это человек тот, который работает, который видит. Но понятно, средства, но некоторые не могут и с деньгами ничего сделать. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Олександрович.

Чи є, колеги, у вас пропозиція? У мене є пропозиція приєднати цей список, і в тому числі зробити зауваження асоціації все ж таки документи готувати вчасно.

_____. Підтримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи немає заперечень щодо всіх пропозицій, і проголосувати?

_____. Немає.

_____. Крім Горішніх Плавнів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Горішні Плавні ми зараз окремо будемо голосувати. Давайте окремо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Олена Володимирівна, я щодо асоціації, я не готовий голосувати, тому прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, немає проблем.

ГОНЧАРЕНКО О.О. ...щоб ми окремо проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає проблем.

Колеги, є пропозиція проголосувати за цей список, який зачитувала я, крім Горішніх Плавнів.

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А потім окремо проголосувати Горішні Плавні і окремо проголосувати – пропозиція асоціації, оті, що зараз принесли. Немає проти такого механізму? Немає.

Тоді хто за те, щоб про порушення клопотання про нагородження відзнаками Верховної Ради України з нагоди Дня незалежності України, за списком, прошу голосувати. Хто – за? Проти? Утримався? Колеги, дякую.

Колеги, хто за те, щоб клопотати перед Верховною Радою нагородити голову Горішніх... міського голову Полтавської області Бикова Дмитра Геннадійовича грамотою Верховної Ради України, прошу голосувати.

_____ . Треба 6 голосів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. *(Шум у залі)* Горішні Плавні знімаємо.

Колеги, хто за те, щоб клопотати перед Верховною Радою України про нагородження Почесною грамотою Верховної Ради... Грамотою. Вибачте, Грамотою Верховної Ради України. П'ять пропозицій, які сьогодні надала Асоціація сільських і селищних рад. *(Шум у залі)*

У мене п'ять! Зараз я зачитую. *(Шум у залі)* Але якщо ви... Три? Так це... оці три перших чи щось вразнобой?

_____ . Ні, а може заслуговують. Читайте, будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Міцука Володимир Павлович – Білозірський сільський голова Черкаського району Черкаської області;

Фурсенко Іван Миколайович – перший заступник керівника виконавчої дирекції асоціації;

Грозенко Ірина Вікторівна. Колего, зачекайте. Грозенко Ірина Вікторівна, депутат Чернігівської обласної ради, керівник виконавчої дирекції Чернігівського регіонального відділення;

Хрустовський Сергій Григорович – Авангардівський селищний голова Овідіопольського району – названія у вас! – Одеської області;

Івасюк Юрій Юрійович – керівник виконавчої дирекції Івано-Франківського регіонального відділення асоціації.

Будь ласка.

_____. Мої пропозиції. Залишити керівників органів місцевого самоврядування, а Виконавчу дирекцію прибрати. І сам на себе... воно якось не симпатично. То хтось хай подає, клопоче. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще немає заперечень? Немає. Тоді, колеги, прошу голосувати, за винятком Фурсенка Івана Миколайовича, нагородити... вірніше, клопотати по нагородженню тих чотирьох осіб, яких я зачитувала.
(Шум у залі)

Колеги! Міцука – Білозірський сільський голова. Грозенко – депутат Чернігівської обласної ради, керівник виконавчої дирекції; Хрустовський... (Шум у залі)

_____. Другий відпадає.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сільських голів тільки?

_____ . Да!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Тоді Міцука, Хрустовський, Івасюк. Це для стенограми.

Все, колеги, дякую. Прошу проголосувати. Хто – за? Хто – проти? Утримався? Один утримався. (*Шум у залі*)

_____ . Трое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто третій? (*Шум у залі*)

_____ . 5 – за, 1 – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Один утримався.

Колеги, дякую. Прийнято. Так, колеги, дякую.

Колеги, порядок денний вичерпано переходимо до "Різного".

Так, до комітету надійшло звернення від Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування. "Українська Асоціація районних та обласних рад" щодо пропозицій виступити партнером наради-семінару, яка відбудеться 11-15 вересня у місті Затока, Одесь... опять Одеська область... Одеська, Полтавська... Полтавська, Одеська.

11-15 вересня, так. Одесса– Одесса– Одесса, Полтава–Полтава – засильє у нас комітеті, тому у нас або семінар в Одеской області, або семінар у Полтавській області. Тому 11-15 вересня в місті Затока Одеської області мета семінару – обговорення поточних питань та перспектив реформувань місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Є пропозиція взяти до відома. Якщо підтримуємо, прошу проголосувати. Хто – за?

_____ . Виступити партнером.

_____ . Ні, ми можемо ...

_____ . Любомир Львович залишається в Україні, він буде делегований.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається.

Друге питання, до комітету надійшла пропозиція, що ви как на семенаре в Стокгольме... до комітету надійшла пропозиція Інституту законодавства Верховної Ради виступити співавтором вступного слова науково-практичного коментарі Європейської хартії місцевого самоврядування з головою комітету ми це питання погодили. Він його підтримує і є пропозиція взяти до відома, що комітет за пропозицію Інституту законодавства виступить співавтором вступного слова науково-практичного семінару Європейської хартії місцевого самоврядування, це до відома.

_____ . Ні, це коментар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень, колеги?

Олена Петрівна, немає заперечень?

БОЙКО О.П. Немає заперечень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олені Петрівні дати текст почитати.

І третє. Всім роздано відомості про участь членів комітету у засіданні Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та

місцевого самоврядування за період діяльності шостої сесії Верховної Ради. Так, про участь народних депутатів у засіданнях комітету за період діяльності шостої сесії. Так, кількість пропущених занять, о-о, засідань. Тут у мене сьогодні українська мова?!

У Сергія Володимировича – 1, у Олени Володимирівни – 2, у Сергія Володимировича – де він? – третій раз, у нього – 1, стало – 2. У Віталія Семеновича – 2, у Альони Іванівни теж 2 пропущених, у Івана Івановича – 10 штук, у Олега Романовича – 3, у Володимира Олександровича – 3, у Добкіна – 10, у Любомира Леонідовича – 3.

_____. Львовича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Львовича. О, Господи, вибачте. У Матвійчука – 10.

Колеги всі остальные: Гончаренко, Бойко, Бублик, Дехтярчук, Река і Федорук – победители соцсоревнования, у них ні одного пропущеного засідання комітету. *(Оплески)*

_____. Мы не видим, это ж не ощутить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сейчас ощутите.

РЕКА А.О. Але відмітьте, що Олексій Олексійович ніколи не був повне...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Андрій Олександрович, щось, щось сталося у вас на Полтавщині?..

РЕКА А.О. ...наезжают. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вдячна вам за роботу. Я думаю, що наступного разу ми вже зустрінемося у вересні місяці. Всім добре попрацювати на протязі цього тижня, а потім попрацювати в комітетах і в округах на наступному тижні. А потім хай вам вдасться всім сходити хоча б на десять днів у відпустку.

_____. Ура!

_____. Спасибо.

_____. А як же постанова "Народного фронту" на сесії до вересня?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це тільки для "Народного фронту".